

ความตกลงพหุภาคีอาเซียนว่าด้วยบริการเดินอากาศ

รัฐบาลแห่งบรูไนดารุสซาลาม ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (ต่อไปเรียกว่า “สปป. ลาว”) มาเลเซีย สหภาพพม่า สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ ราชอาณาจักรไทย และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม รัฐสมาชิกของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) (ต่อไปเรียกโดยรวมว่า “ภาคีผู้ทำความตกลงต่างๆ” หรือเฉพาะรายว่า “ภาคีผู้ทำความตกลง”)

ระลึกถึงปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยข้อตกลง ฉบับที่ 2 (ปฏิญญาบาหลี ฉบับที่ 2) ออกที่บาหลี อินโดนีเซีย เมื่อวันที่ 7 ตุลาคม ค.ศ. 2003 ตามที่อาเซียนได้ผูกพันที่จะขยายระดับและขอบเขตของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจภายในกลุ่มและการเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจโลก เพื่อนำไปสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ยืนยันวาระนโยบายส่งเสริมความก้าวหน้าของการเปิดเสรีอย่างเต็มที่และการรวมกลุ่มของการบริการเดินอากาศในอาเซียนตามที่ได้วางไว้ในแผนปฏิบัติการในรวมกลุ่มและเปิดเสรีของการขนส่งทางอากาศของอาเซียนที่ได้รับรองในที่ประชุมรัฐมนตรีด้านการขนส่งอาเซียน (เอทีเอ็ม) ครั้งที่สิบ (10) เมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน ค.ศ. 2004 ที่กรุงพนมเปญ กัมพูชา

ระลึกถึงแผนปฏิบัติการเวียงจันทน์ที่ได้รับรองในที่ประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่สิบ (10) เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน ค.ศ. 2004 ที่นครเวียงจันทน์ สปป. ลาว ที่ซึ่งเรียกร้องให้เร่งรัดการตกลงเปิดน่านฟ้าเสรีและยกระดับการเปิดเสรีในบริการขนส่งทางอากาศ

ระลึกถึงข้อตัดสินใจของที่ประชุมรัฐมนตรีด้านการขนส่งอาเซียนครั้งที่สิบ (10) เมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน ค.ศ. 2004 ที่กรุงพนมเปญ กัมพูชา ที่ได้รับรองแผนการรวมกลุ่มสาขาการเดินทางทางอากาศและแผนปฏิบัติการรวมกลุ่มและเปิดเสรีของการขนส่งทางอากาศของอาเซียน ปี ค.ศ. 2005-2015 ซึ่งได้กำหนดแผนกลยุทธ์ต่างๆ ในเปิดเสรีการบริการเดินอากาศในอาเซียนเพิ่มขึ้น และส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่สามารถทำให้เกิดการรวมเป็นตลาดการขนส่งทางอากาศเดียวกันในอาเซียน

ต่างได้ผูกพันที่จะคงไว้ พัฒนาเพิ่มขึ้น และกระชับความสัมพันธ์ที่เป็นมิตรและความร่วมมือกันของแต่ละประเทศให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น

ตระหนักว่า บริการเดินอากาศระหว่างประเทศที่มีประสิทธิภาพและมีการแข่งขันเป็นสิ่งสำคัญต่อการพัฒนาการค้า ให้ประโยชน์ต่อผู้บริโภค และส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ

ปรารถนาที่จะทำให้มั่นใจว่าความมั่นคงและปลอดภัยในการขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศอยู่ในระดับสูงสุด และยืนยันว่าตนให้ความสำคัญในเรื่องการกระทำหรือการคุกคามต่อความมั่นคงปลอดภัยของอากาศยาน ที่ซึ่งเป็นอันตรายต่อความปลอดภัยของบุคคลหรือทรัพย์สิน เป็นผลเสียต่อการดำเนินการของการขนส่งทางอากาศ และบ่อนทำลายความมั่นใจของประชาชนในเรื่องความปลอดภัยของการบินพลเรือน

ปรารถนาที่จะอำนวยความสะดวกและส่งเสริมบริการเดินอากาศและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องของตน เพื่อเสริมการอำนวยความสะดวกของการขนส่งอื่นและความพยายามในการเปิดเสรีในอาเซียน

ปรารถนาที่จะยกเลิกข้อจำกัดต่างๆ ตามลำดับ เพื่อให้ช่วยให้บรรลุถึงความคล่องตัวและความสามารถที่เพิ่มขึ้นในการดำเนินการเดินอากาศในอาเซียน โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะสร้างตลาดการบินร่วมในอาเซียนที่เป็นหนึ่งเดียวภายในปี ค.ศ. 2015

ต่างเป็นภาคีแห่งอนุสัญญาว่าด้วยการบินพลเรือนระหว่างประเทศ ซึ่งได้เปิดให้ลงนาม ณ เมืองชิคาโก เมื่อวันที่ 7 ธันวาคม ค.ศ. 1944 และปรารถนาที่จะยึดมั่นในหลักการและข้อบทต่างๆ ของอนุสัญญา ดังกล่าว และ

ปรารถนาที่จะทำความตกลงพหุภาคีว่าด้วยการเดินอากาศ

ได้ตกลงกันดังต่อไปนี้

ข้อ 1

คำจำกัดความ

เพื่อความมุ่งประสงค์แห่งความตกลงฉบับนี้เท่านั้น นอกจากบริบทต้องการให้หมายความเป็นอย่างอื่น

1. คำว่า "อนุสัญญา" ให้หมายถึง อนุสัญญาว่าด้วยการบินพลเรือนระหว่างประเทศ ซึ่งได้เปิดให้ลงนาม ณ เมืองชิคาโก เมื่อวันที่ 7 ธันวาคม ค.ศ. 1944 และรวมถึง (1) ข้อแก้ไขใด ๆ ที่มีผลบังคับใช้ตามข้อ 94(ก) ของอนุสัญญา และซึ่งได้ให้สัตยาบันโดยภาคีผู้ทำความตกลงทั้งหมดแห่งความตกลงนี้ และ (2) ภาคผนวกใดๆ หรือข้อแก้ไขใด ๆ ที่ได้ตกลงรับตามข้อ 90 แห่งอนุสัญญา นั้น ครอบคลุมทั้งภาคผนวกและข้อแก้ไขที่มีผลใช้บังคับตามเวลาที่กำหนดสำหรับภาคีผู้ทำความตกลงทั้งหมดแห่งความตกลงฯ นี้
2. คำว่า "เจ้าหน้าที่การเดินอากาศ" ให้หมายถึง รัฐมนตรีที่รับผิดชอบด้านการบินพลเรือน หรือบุคคลหรือองค์กรคณะใด ๆ ที่ได้รับมอบอำนาจให้ปฏิบัติหน้าที่ใด ๆ ซึ่งในเวลานี้ปฏิบัติโดยรัฐมนตรี หรือหน้าที่ที่คล้ายคลึงกัน
3. คำว่า "สายการบินที่กำหนด" ให้หมายถึง สายการบินสายหนึ่งที่ได้รับการกำหนดและอนุญาต ตามข้อ 3 (การกำหนดสายการบินและการอนุญาตดำเนินการ) แห่งความตกลงฉบับนี้

4. คำว่า "อาณาเขต" ให้หมายถึง อาณาเขตพื้นดิน พื้นน้ำภายใน ทะเลอาณาเขต ทะเลหมู่เกาะ พื้นทะเล และดินใต้ทะเลที่ว่่านั้น และห้วงอากาศเหนือบริเวณนั้น
5. คำว่า "บริการเดินอากาศ" และ "บริการเดินอากาศระหว่างประเทศ" และ "สายการบิน" ให้มีความหมายตามที่ได้กำหนดไว้ในข้อ 96 แห่งอนุสัญญาฯ ตามลำดับ
6. คำว่า "พิกัดอัตราค่าขนส่ง" ให้หมายถึง ราคาที่จะต้องจ่ายสำหรับการขนส่งคนโดยสาร และสินค้า และเงื่อนไขต่าง ๆ ซึ่งใช้กับราคาเหล่านี้ รวมทั้งราคาและเงื่อนไขสำหรับตัวแทนและบริการเพิ่มเติมอื่น ๆ แต่ไม่รวมค่าจ้างและเงื่อนไขสำหรับการขนส่งไปรษณีย์ภัณฑ์
7. คำว่า "เส้นทางบินที่ระบุ" ให้หมายถึง เส้นทางที่ระบุในพิกัดเส้นทางบินแนบท้ายความตกลงฉบับนี้
8. คำว่า "บริการที่ตกลง" ให้หมายถึง บริการเดินอากาศแบบประจำที่กระทำการรับขนส่งผู้โดยสาร สินค้า และ/หรือ ไปรษณีย์ภัณฑ์ เพื่อผลตอบแทนหรือค่าจ้าง ตามเส้นทางที่ระบุ
9. คำว่า "การแวะลงมิใช่เพื่อความมุ่งประสงค์ทางการค้า" ให้หมายถึง การแวะลงของบริการเดินอากาศระหว่างประเทศที่มีความมุ่งประสงค์อื่นนอกจากการนำขึ้น หรือขนลง ซึ่งผู้โดยสาร สินค้า และ/หรือ ไปรษณีย์ภัณฑ์
10. คำว่า "ค่าภาระ" ให้หมายถึง ค่าภาระที่เรียกเก็บจากสายการบินโดยเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ หรือได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจให้เรียกเก็บ ในการจัดหาทรัพย์สินของสนามบิน หรือสิ่งอำนวยความสะดวก หรือเครื่องช่วยในการเดินอากาศ รวมทั้งบริการที่เกี่ยวข้อง และสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับอากาศยาน ลูกเรือ ผู้โดยสาร และสินค้า
11. คำว่า "ความตกลงฯ" ให้หมายถึงความตกลงฉบับนี้ ภาคผนวก และพิธีสารประกอบการดำเนินการของความตกลงนี้และข้อแก้ไขใดๆ ในความตกลงหรือภาคผนวกหรือพิธีสารประกอบการดำเนินการ
12. คำว่า "ผู้เก็บรักษา" ให้หมายถึงเลขานุการอาเซียน และ
13. ข้ออ้างอิงทั้งหมดที่อ้างถึงคำเอกพจน์ให้รวมถึงคำพหูพจน์ และข้ออ้างอิงทั้งหมดที่อ้างถึงคำพหูพจน์ให้รวมถึงคำเอกพจน์

ข้อ 2

การให้สิทธิ

1. ภาคิผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่ายให้สิทธิแก่ภาคิผู้ทำความตกลงอื่น ๆ สำหรับการให้บริการเดินอากาศระหว่างประเทศโดยสายการบินที่กำหนดของภาคิผู้ทำความตกลงอื่น ๆ ดังต่อไปนี้
 - ก) สิทธิในการบินผ่านอาณาเขตของตนโดยไม่แวะลง
 - ข) สิทธิในการแวะลงในอาณาเขตของตน โดยไม่มีความมุ่งประสงค์ทางการค้า และ
 - ค) สิทธิต่างๆ ที่ระบุไว้ในความตกลงฉบับนี้ รวมทั้งสิทธิต่างๆ ที่ระบุในภาคผนวก 1 (ใบพิกัดการขนส่งทางอากาศ) และ ในกรณีที่ใช้ได้ ภาคผนวก 2 (รายชื่อพิธีสารประกอบการดำเนินการ 1-6) ของความตกลงนี้

2. สายการบินสายหนึ่งหรือหลายสายของภาคีผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่าย นอกเหนือจากสายการบินที่ได้แจ้งกำหนดภายใต้ข้อ 3 (การกำหนดสายการบินและการอนุญาตดำเนินการ) ของความตกลงนี้ สามารถบันทึกสิทธิต่างๆ ที่ระบุไว้ในวรรค 1 (ก) และ (ข) ของข้อนี้ได้ด้วย สายการบินนั้นจะต้องมีคุณสมบัติครบตามเงื่อนไขต่างๆ ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบต่างๆ ซึ่งโดยปกติใช้กับการดำเนินการขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศโดยภาคีผู้ทำความตกลงที่พิจารณาคำขอ
3. ไม่มีข้อความใดในความตกลงนี้ ที่จะถือได้ว่าเป็นการให้สิทธิแก่สายการบินสายหนึ่งหรือหลายสายของภาคีผู้ทำความตกลงหนึ่งในการรับขนคนโดยสาร สัมภาระ สินค้า หรือไปรษณีย์ภัณฑ์ เพื่อสินจ้างในอาณาเขตของภาคีผู้ทำความตกลงอีกฝ่ายหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่งในอาณาเขตของภาคีผู้ทำความตกลงฝ่ายนั้น

ข้อ 3

การกำหนดสายการบินและการอนุญาตดำเนินการ

1. ภาคีผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่ายมีสิทธิที่จะกำหนดสายการบินได้มากสายเท่าที่ต้องการ เพื่อความมุ่งประสงค์ในการดำเนินการเดินอากาศระหว่างประเทศตามความตกลงฯ นี้และมีสิทธิที่จะถอนหรือเปลี่ยนแปลงการกำหนดดังกล่าว การกำหนดนั้นให้ส่งเป็นลายลักษณ์อักษรผ่านช่องทางทางการทูตไปยังผู้เก็บรักษาซึ่งจะแจ้งให้ภาคีผู้ทำความตกลงทั้งหมดทราบต่อไป
2. เมื่อได้รับแจ้งการกำหนดสายการบินดังกล่าว พร้อมกับคำขอจากสายการบินที่กำหนดนั้น ภาคีผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่ายจะต้องให้การอนุญาตด้านเทคนิคและอนุญาตที่เหมาะสมโดยไม่ชักช้า ในรูปแบบและวิธีที่กำหนดในการอนุญาตดำเนินการและการอนุญาตด้านเทคนิค โดยมีเงื่อนไขว่า
 - ก) (1) กรรมสิทธิ์ส่วนสาระสำคัญและการควบคุมอันแท้จริงของสายการบินนั้นตกอยู่ในภาคีผู้ทำความตกลงที่กำหนดสายการบินหรือแก่คนชาติของภาคีผู้ทำความตกลงนั้น หรือทั้งสองอย่าง หรือ
 - (2) ขึ้นอยู่กับการยอมรับของภาคีผู้ทำความตกลงที่รับคำขอนั้น สายการบินที่กำหนดเป็นบริษัทและมีถิ่นที่ตั้งทำการแห่งใหญ่อยู่ในอาณาเขตของภาคีผู้ทำความตกลงที่กำหนดสายการบินที่ซึ่งมีและคงไว้ซึ่งกรรมสิทธิ์ส่วนสาระสำคัญและการควบคุมอันแท้จริงโดยรัฐสมาชิกหนึ่งหรือหลายรัฐ และ/หรือ คนชาติอาเซียน โดยภาคีผู้ทำความตกลงที่กำหนดสายการบินยังคงควบคุมเชิงกำกับดูแล
 - (3) ขึ้นอยู่กับการยอมรับของภาคีผู้ทำความตกลงที่รับคำขอนั้น สายการบินที่กำหนดเป็นบริษัทและมีถิ่นที่ตั้งทำการแห่งใหญ่อยู่ในอาณาเขตของภาคีผู้ทำความตกลงที่กำหนดสายการบิน ที่คงไว้ซึ่งการควบคุมเชิงกำกับดูแลของสายการบินนั้น โดยมีเงื่อนไขว่าการกระทำดังกล่าวจะต้องไม่เป็นเสมือนการอนุญาตให้สิทธิการบินที่มีได้มีไว้สำหรับสายการบินหรือบริษัทลูกของสายการบินนั้น และ
- ข) สายการบินที่กำหนดมีคุณสมบัติเต็มตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบที่ใช้อยู่เป็นปกติในการดำเนินการเดินอากาศระหว่างประเทศที่ภาคีผู้ทำ

ความตกลงใช้ในการพิจารณาคำขอ และ

- ค) ภาคิผู้ทำความตกลงที่กำหนดสายการบินได้ทำตามข้อกำหนดที่วางไว้ในข้อ 5 (ความปลอดภัย) และข้อ 6 (การรักษาความปลอดภัยการบิน) ของความตกลงนี้
3. ภาคิผู้ทำความตกลงต่าง ๆ ที่อนุญาตให้ดำเนินการตามวรรค 2 ของข้อนี้ จะต้องแจ้งเรื่องการดำเนินการเช่นนั้นไปยังผู้เก็บรักษาซึ่งจะแจ้งให้ภาคิผู้ทำความตกลงทั้งหมดทราบต่อไป

ข้อ 4

การระงับ การเพิกถอน การพักใช้ และการตั้งข้อจำกัดใบอนุญาตดำเนินการ

1. ภาคิผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่ายมีสิทธิที่จะระงับ เพิกถอน พักใช้ ตั้งเงื่อนไขหรือข้อจำกัด ใบอนุญาตดำเนินการ หรือการอนุญาตด้านเทคนิคตามที่อ้างถึงในข้อ 3 (การกำหนดสายการบิน และการอนุญาตดำเนินการ) ของความตกลงนี้ กับสายการบินที่กำหนดโดยภาคิผู้ทำความตกลงอีกฝ่ายหนึ่ง เป็นการชั่วคราวหรือถาวร เมื่อ
 - ก) สายการบินไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่ามีคุณสมบัติตามข้อ 3 วรรค 2 (ก) (1) หรือ (2) หรือ (3) ตามที่นำมาใช้ได้ หรือ
 - ข) สายการบินไม่สามารถปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบตามที่อ้างถึงในข้อ 14 (การใช้กฎหมายและข้อบังคับ) ของความตกลงนี้ หรือ
 - ค) ภาคิผู้ทำความตกลงอีกฝ่ายมิได้คงไว้และจัดการมาตรฐานตามที่วางไว้ในข้อ 5 (ความปลอดภัย) ของความตกลงนี้
2. เว้นแต่การดำเนินการอย่างฉับพลันจะจำเป็นเพื่อป้องกันการไม่ปฏิบัติตามวรรค 1 (ข) หรือ 1 (ค) ของข้อนี้ต่อไปอีก สิทธิที่กำหนดขึ้นตามข้อนี้จะใช้ได้ภายหลังจากที่มีการปรึกษาหารือกับ ภาคิผู้ทำความตกลงที่กำหนดสายการบินเท่านั้น ตามบทบัญญัติที่กำหนดไว้ในข้อ 16 (การปรึกษาหารือและการแก้ไขความตกลง)
3. ภาคิผู้ทำความตกลงที่ได้ใช้สิทธิในการระงับ เพิกถอน พักใช้ ตั้งเงื่อนไขหรือข้อจำกัด ใบอนุญาตดำเนินการ หรือการอนุญาตด้านเทคนิคกับสายการบินหนึ่งหรือสายการบินหลายสาย ตามวรรค 1 ของข้อนี้ จะต้องแจ้งการดำเนินการไปยังผู้เก็บรักษาซึ่งจะแจ้งให้ภาคิผู้ทำความตกลงทั้งหมดทราบต่อไป
4. ความในข้อนี้ ไม่ได้จำกัดสิทธิของภาคิผู้ทำความตกลงใดๆ ในการระงับ เพิกถอน พักใช้ ตั้งเงื่อนไขหรือข้อจำกัดใบอนุญาตดำเนินการ หรือการอนุญาตด้านเทคนิคกับสายการบิน สายหนึ่งหรือหลายสายของภาคิผู้ทำความตกลงอื่น ตามบทบัญญัติของข้อ 6 (การรักษาความปลอดภัยการบิน)

ข้อ 5

ความปลอดภัย

1. เพื่อความมุ่งประสงค์ในการดำเนินการบริการเดินอากาศระหว่างประเทศตามความตกลงนี้ ภาคิผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่ายจะต้องยอมรับว่าใช้ได้ซึ่งใบสำคัญสมควรเดินอากาศ ใบสำคัญ

ความสามารถ และใบอนุญาตต่าง ๆ ซึ่งออกและกระทำให้ใช้ได้โดยภาคีผู้ทำความตกลงที่กำหนดสายการบินนั้น ซึ่งยังคงมีผลใช้ได้อยู่ โดยมีเงื่อนไขว่าข้อกำหนดในการออกไปสำคัญหรือใบอนุญาตนั้นจะต้องเท่าเทียมมาตรฐานขั้นต่ำซึ่งอาจกำหนดขึ้นตามอนุสัญญาฯ เป็นอย่างน้อย อย่างไรก็ตาม ภาคีผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่ายสงวนสิทธิที่จะปฏิเสธที่จะยอมรับว่าใช้ได้ซึ่งใบอนุญาตความสามารถและใบอนุญาตที่ออกให้หรือกระทำให้สมบูรณ์แก่คนชาติของตนโดยภาคีผู้ทำความตกลงอีกฝ่ายหนึ่ง เพื่อวัตถุประสงค์ในการทำการบินเหนืออาณาเขตของตน

2. ภาคีผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่ายอาจร้องขอให้มีการปรึกษาหารือเกี่ยวกับมาตรฐานความปลอดภัยและการรักษาความปลอดภัยที่คงไว้โดยภาคีผู้ทำความตกลงอีกฝ่าย ในเรื่องเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินอากาศ ลูกเรือการบิน อากาศยาน และการปฏิบัติการบินของสายการบินที่กำหนดของภาคีผู้ทำความตกลงนั้น ภายหลังจากการหารือดังกล่าว หากภาคีผู้ทำความตกลงฝ่ายแรกพบว่าภาคีผู้ทำความตกลงอีกฝ่ายมิได้คงไว้และจัดการมาตรฐานความปลอดภัยและการรักษาความปลอดภัยรวมถึงข้อกำหนดต่าง ๆ ในเรื่องดังกล่าว อย่างน้อยเท่ากับมาตรฐานขั้นต่ำซึ่งอาจกำหนดขึ้นตามอนุสัญญาฯ ภาคีผู้ทำความตกลงอีกฝ่ายจะได้รับแจ้งการค้นพบเหล่านั้น และขั้นตอนต่าง ๆ ซึ่งจำเป็นในการปฏิบัติให้สอดคล้องกับมาตรฐานขั้นต่ำเหล่านั้น และภาคีผู้ทำความตกลงอีกฝ่ายจะต้องจัดการแก้ไขอย่างเหมาะสม ภาคีผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่ายสงวนไว้ซึ่งสิทธิที่จะระงับ เพิกถอน พักใช้ ดึงเงื่อนไขหรือข้อจำกัดใบอนุญาตดำเนินการ หรือการอนุญาตด้านเทคนิค กับสายการบินที่กำหนดสายหนึ่ง หรือหลายสายที่กำหนดโดยภาคีผู้ทำความตกลงอีกฝ่ายหนึ่ง ในกรณีที่ภาคีผู้ทำความตกลงอีกฝ่ายไม่ได้ดำเนินการแก้ไขให้เหมาะสมภายในเวลาที่เหมาะสม

ข้อ 6

การรักษาความปลอดภัยการบิน

1. โดยสอดคล้องกับสิทธิและหน้าที่ของตนตามกฎหมายระหว่างประเทศ ภาคีผู้ทำความตกลงยืนยันอีกครั้งหนึ่งว่า ภาระหน้าที่ของตนซึ่งกันและกันที่จะรักษาความปลอดภัยของการบินพลเรือนจากการกระทำอันเป็นการแทรกแซงโดยมิชอบด้วยกฎหมายเป็นส่วนหนึ่งของความตกลงนี้ โดยไม่เป็นการจำกัดสิทธิและภาระหน้าที่ของตนภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ ภาคีผู้ทำความตกลงต่าง ๆ จะต้องกระทำโดยสอดคล้องกับข้อบัญญัติแห่งอนุสัญญาว่าด้วยความผิดและการกระทำอื่นบางประการที่กระทำบนอากาศยาน ลงนามที่กรุงโตเกียว เมื่อวันที่ 14 กันยายน ค.ศ. 1963 อนุสัญญาว่าด้วยการปราบปรามการยึดอากาศยานโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ลงนามที่กรุงเฮก เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม ค.ศ. 1970 อนุสัญญาว่าด้วยการปราบปรามการกระทำอันมิชอบด้วยกฎหมายต่อความปลอดภัยของการบินพลเรือน ลงนามที่มอนทรีออล เมื่อวันที่ 23 กันยายน ค.ศ. 1971 และอนุสัญญาหรือพิธีสารอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนซึ่งภาคีผู้ทำความตกลงทั้งหมดรวมเป็นภาคีอยู่
2. เมื่อมีการร้องขอจากภาคีผู้ทำความตกลงอีกฝ่าย ภาคีผู้ทำความตกลงต่าง ๆ จะให้ความช่วยเหลือทั้งปวงที่จำเป็นแก่กันและกันเพื่อป้องกันการทำอันเป็นการยึดอากาศยานพลเรือนโดยมิชอบด้วยกฎหมายและการกระทำอื่นอันมิชอบด้วยกฎหมายต่อความปลอดภัยของ

อากาศยานเช่นว่านั้น คนโดยสารและลูกเรือของอากาศยานนั้น และทำอากาศยานและ เครื่องอำนวยความสะดวกในการเดินอากาศ และเพื่อแจ้งให้ทราบถึงการคุกคามอื่นใดต่อความปลอดภัยของการบินพลเรือน

3. ในความสัมพันธ์ระหว่างกัน ภาคิผู้ทำความตกลงต่าง ๆ จะดำเนินการตามข้อบทว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยในการบิน ซึ่งจัดทำโดยองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศและ กำหนดไว้เป็นภาคผนวกของอนุสัญญา ภาคิผู้ทำความตกลงต่าง ๆ จะต้องกำหนดให้ ผู้ประกอบการอากาศยานในทะเบียนของตน ผู้ประกอบการอากาศยานผู้มีถิ่นที่ตั้งทำการแห่ง ใหญ่ หรือมีภูมิลำเนาถาวรอยู่ในอาณาเขตของตน และผู้ประกอบการทำอากาศยานในอาณาเขต ของตน ปฏิบัติตามข้อบทว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยเช่นว่านั้น

4. ภาคิผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่ายจะต้องทราบถึงข้อบทเรื่องการรักษาความปลอดภัยการบินที่ กำหนดโดยภาคิผู้ทำความตกลงอื่น ๆ สำหรับการเข้าไปยัง การออกจาก หรือระหว่างอยู่ใน อาณาเขตของตน และต้องมีมาตรการที่พอเพียงที่จะป้องกันอากาศยาน และที่จะตรวจตรา คนโดยสาร ลูกเรือ สิ่งของถือติดตัวของลูกเรือ รวมทั้งสินค้าและพัสดุอากาศยาน ก่อนและ ระหว่างนำขึ้นหรือขนลง ภาคิผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่ายจะให้การพิจารณาด้วยดีต่อคำขอใด ๆ จากภาคิผู้ทำความตกลงอีกฝ่ายหนึ่งสำหรับมาตรการการรักษาความปลอดภัยพิเศษที่มีเหตุผล เพื่อรับการคุกคามเฉพาะราย

5. เมื่อมีอุบัติเหตุหรือการคุกคามของการยัดอากาศยานพลเรือนโดยมิชอบด้วยกฎหมายหรือ การกระทำอันมิชอบด้วยกฎหมายอื่น ๆ ต่อความปลอดภัยของอากาศยาน คนโดยสาร และ ลูกเรือของอากาศยานนั้น ทำอากาศยานหรือเครื่องอำนวยความสะดวกในการเดินอากาศ เกิดขึ้น ภาคิผู้ทำความตกลงต่าง ๆ จะช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยการอำนวยความสะดวกใน การสื่อสาร และด้วยมาตรการอันสมควรอื่นใด ซึ่งมุ่งจะหยุดยั้งอุบัติเหตุหรือการคุกคามเช่นว่า นั้นโดยเร็วและอย่างปลอดภัย

6. เมื่อภาคิผู้ทำความตกลงฝ่ายหนึ่งมีเหตุผลอันสมควรให้เชื่อได้ว่าภาคิผู้ทำความตกลงอีกฝ่าย หนึ่งดำเนินการผิดไปจากข้อบทการรักษาความปลอดภัยของข้อนี้ เจ้าหน้าที่การเดินอากาศของ ภาคิผู้ทำความตกลงนั้นอาจร้องขอให้มีการปรึกษาหารือทันทีกับเจ้าหน้าที่การเดินอากาศของ ภาคิผู้ทำความตกลงอีกฝ่ายหนึ่ง การไม่บรรลุถึงข้อตกลงที่น่าพอใจภายใน 15 วัน นับจากวันที่ ได้รับการร้องขอ จะต้องเป็นเหตุในการระงับ เพิกถอน พักใช้ ตั้งเงื่อนไขและข้อจำกัดใบอนุญาต ดำเนินการ หรือการอนุญาตด้านเทคนิคกับสายการบินสายหนึ่ง หรือหลายสายของภาคิผู้ทำ ความตกลงอีกฝ่ายหนึ่ง เมื่อปรากฏเหตุฉุกเฉิน ภาคิผู้ทำความตกลงฝ่ายหนึ่งอาจใช้มาตรการ ชั่วคราวก่อนครบกำหนด 15 วัน

7. ภาคิผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่ายต้องกำหนดให้สายการบินของภาคิผู้ทำความตกลงอีกฝ่าย หนึ่งที่ให้บริการไปยังภาคิผู้ทำความตกลงนั้นยื่นแผนการรักษาความปลอดภัยของ ผู้ประกอบการที่ได้รับการรับรองโดยเจ้าหน้าที่การเดินอากาศของภาคิผู้ทำความตกลงของ สายการบินนั้นเพื่อให้การยอมรับ

ข้อ 7

พิกัดอัตราค่าขนส่ง

1. พิกัดอัตราค่าขนส่งที่สายการบินที่กำหนดสายหนึ่งหรือหลายสายของภาคีผู้ทำความตกลงหนึ่งใช้เรียกเก็บสำหรับบริการที่ครอบคลุมโดยความตกลงนี้ จะต้องกำหนดในระดับที่สมเหตุสมผล โดยคำนึงถึงปัจจัยทั้งปวงที่เกี่ยวข้อง รวมทั้ง ผลประโยชน์ของผู้ใช้ ต้นทุนในการดำเนินงาน ลักษณะของบริการ กำไรอันสมควร พิกัดอัตราค่าขนส่งของสายการบินอื่นๆ และข้อพิจารณาเชิงพาณิชย์อื่นๆ ในตลาด
2. ภาคีผู้ทำความตกลงฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่จำเป็นต้องแจ้งหรือขอความเห็นชอบซึ่งพิกัดอัตราค่าขนส่งที่เรียกเก็บโดยสายการบิน อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่กฎหมายภายในประเทศของภาคีผู้ทำความตกลงหนึ่งกำหนดพิกัดอัตราค่าขนส่งต้องได้รับการเห็นชอบก่อนล่วงหน้า ก็จะต้องมีการยื่นขอใช้พิกัดอัตราค่าขนส่งตามนั้น ในกรณีเช่นนี้ หลักการต่างตอบแทนอาจนำมาใช้โดยดุลพินิจของภาคีผู้ทำความตกลงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
3. ภาคีผู้ทำความตกลงต่าง ๆ ตกลงที่จะให้ความสนใจเป็นพิเศษต่อพิกัดอัตราค่าขนส่งที่อาจจะถูกปฏิเสธด้วยเหตุที่มีความไม่เท่าเทียมกันอย่างไร้เหตุผล สูงเกินควร หรือมีข้อจำกัด เนื่องจากการใช้อำนาจครอบงำในทางมิชอบ หรือต่ำเกินควร อันเนื่องมาจากการอุดหนุนหรือสนับสนุนโดยตรงหรือทางอ้อมของรัฐบาล หรือวิธีปฏิบัติที่ไม่ส่งเสริมการแข่งขันอื่นๆ
4. ภาคีผู้ทำความตกลงจะต้องทำให้มั่นใจว่าสายการบินที่กำหนดได้ให้ข้อมูลทั้งหมดโดยรวมกับสาธารณะชนทั่วไปในเรื่องอัตราค่าโดยสารและค่าธรรมเนียมและเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องในการโฆษณาต่อสาธารณะ

ข้อ 8

การดำเนินบริการด้วยอากาศยานเช่า

1. เมื่อสายการบินที่กำหนดเสนอที่จะใช้อากาศยานนอกเหนือจากที่ตนเป็นเจ้าของในการให้บริการเดินอากาศที่กำหนดไว้ตามความตกลงนี้ จะกระทำได้โดยขึ้นอยู่กับเงื่อนไขดังต่อไปนี้เท่านั้น
 - ก) ข้อตกลงต่างๆ จะต้องไม่เป็นเสมือนการอนุญาตให้สายการบินผู้ให้เช่าได้รับสิทธิรับขนการจราจรที่สายการบินนั้นไม่ได้มีสิทธิอยู่
 - ข) ผลประโยชน์ด้านการเงินที่สายการบินผู้ให้เช่าได้รับ จะต้องไม่ขึ้นอยู่กับผลกำไรหรือขาดทุนของการดำเนินบริการของสายการบินที่กำหนดที่เกี่ยวข้อง และ
 - ค) ความรับผิดชอบต่อความสมควรเดินอากาศที่มีอยู่และความเพียงพอของมาตรฐานการปฏิบัติการบินและการบำรุงรักษาของอากาศยานที่เช่ามา ซึ่งดำเนินบริการโดยสายการบินที่กำหนดโดยภาคีผู้ทำความตกลงฝ่ายหนึ่งจะต้องกำหนดขึ้นและเป็นไปตามอนุสัญญาฯ
2. สายการบินที่กำหนดสายหนึ่งจะไม่ถูกห้ามในการจัดบริการโดยใช้อากาศยานเช่า โดยมีเงื่อนไขว่า ข้อตกลงการเช่าใดๆ ที่ได้มีการจัดทำจะต้องเป็นไปตามเงื่อนไขต่างๆ ที่ได้ระบุไว้ในข้อ 1 ของความตกลงนี้

ข้อ 9

กิจกรรมในทางการค้าพาณิชย์

1. ตามกฎหมายและข้อบังคับของภาคีผู้ทำความตกลงอื่น ๆ สายการบินที่กำหนดของภาคีผู้ทำความตกลงฝ่ายหนึ่งจะมีสิทธิ

- ก) เกี่ยวกับการเข้ามา การพำนักอาศัย และการว่าจ้าง การนำเข้ามาและคงไว้ในอาณาเขตของภาคีผู้ทำความตกลงฝ่ายอื่น ซึ่งบุคลากรในด้านการบริหาร ผู้ชำนาญพิเศษอื่น ๆ เครื่องใช้สำนักงาน และเครื่องใช้อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และวัสดุส่งเสริมการขายต่าง ๆ ที่ใช้ในการดำเนินบริการเดินอากาศระหว่างประเทศ
- ข) ตั้งสำนักงานในอาณาเขตของภาคีผู้ทำความตกลงอื่นเพื่อมุ่งประสงค์ในการจัดส่งเสริม และขายบริการขนส่งทางอากาศ
- ค) ทำการขายบริการขนส่งทางอากาศในอาณาเขตของภาคีผู้ทำความตกลงอีกฝ่ายโดยตรง และขายบริการขนส่งดังกล่าว ตามดุลพินิจของสายการบิน ผ่านตัวแทน และบุคคลใดๆ มีอิสระในการที่จะซื้อบริการขนส่งนั้นด้วยเงินสกุลท้องถิ่นที่ใช้อยู่ในอาณาเขตนั้น หรือ ในเงินสกุลของประเทศอื่นที่อาจแลกเปลี่ยนได้โดยเสรี ทั้งนี้ ภายใต้กฎหมายและข้อบังคับแห่งชาติ
- ง) แลกเปลี่ยนและส่งกลับไปยังอาณาเขตของบริษัทตนเมื่อต้องการ ซึ่งเงินรายได้ที่เกิดขึ้นภายในประเทศที่เกินไปจากเงินใช้จ่ายที่เกิดขึ้นภายในประเทศ การแลกเปลี่ยนและส่งกลับจะต้องได้รับอนุญาตโดยพลันโดยไม่มีข้อบังคับหรือภาษีที่เกี่ยวข้อง ณ อัตราแลกเปลี่ยนที่ใช้กับการซื้อขายและการส่งเงินออกขณะนั้นในวันที่สายการบินยื่นขอส่งเงินครั้งแรก การแลกเปลี่ยนและส่งกลับเช่นว่านั้นจะต้องกระทำโดยสอดคล้องกับข้อบังคับการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศของภาคีผู้ทำความตกลงที่เกี่ยวข้อง และ
- จ) ในการชำระค่าใช้จ่ายท้องถิ่น รวมทั้งซื้อเชื้อเพลิง ในอาณาเขตของภาคีผู้ทำความตกลงอื่น ๆ ด้วยเงินสกุลท้องถิ่น สายการบินของภาคีผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่ายอาจชำระค่าใช้จ่ายดังกล่าว ตามดุลพินิจของตน ในอาณาเขตของภาคีผู้ทำความตกลงอื่นในเงินสกุลที่แลกเปลี่ยนโดยเสรีที่กำหนดโดยข้อบังคับเงินสกุลท้องถิ่น

2. ในการดำเนินบริการหรือเสนอบริการที่ได้รับอนุญาตในเส้นทางที่ตกลง สายการบินที่กำหนดสายหนึ่งหรือหลายสายอาจเข้าร่วมในข้อตกลงร่วมมือด้านการตลาด ภายใต้กฎหมายและข้อบังคับและนโยบายแห่งชาติ ซึ่งอาจรวมถึง แต่ไม่เป็นการจำกัดเฉพาะการใช้ชื่อเที่ยวบินร่วมกัน การตกลงซื้อขายระวางที่นั่งบนเที่ยวบินร่วมกับ

ก. สายการบินสายหนึ่งหรือหลายสายของภาคีผู้ทำความตกลงเดียวกัน และ

ข. สายการบินสายหนึ่งหรือหลายสายของภาคีผู้ทำความตกลงอื่น ๆ

โดยมีเงื่อนไขว่า ผู้เข้าร่วมในข้อตกลงดังกล่าว มีสิทธิรับขนการจราจรและได้รับการอนุญาตอันเหมาะสมและมีคุณสมบัติครบตามข้อกำหนดต่าง ๆ ที่ใช้กับข้อตกลงนั้น

3. สายการบินผู้ทำการตลาดอาจต้องยื่นขอความเห็นชอบจากเจ้าหน้าที่การเดินอากาศของภาคีผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่าย ในข้อตกลงร่วมมือด้านการตลาดใดๆ กับสายการบินผู้ทำการบินตามวรรค 2 ของข้อนี้ ก่อนแนะนำบริการที่เสนอ

4. เมื่อเสนอขายบริการ สายการบินที่ทำการตลาด จะต้องทำความเข้าใจกับผู้ซื้อบัตรโดยสารของบริการนั้น ณ จุดขายให้ชัดเจนว่า สายการบินใดเป็นผู้ดำเนินการในแต่ละช่วงเส้นทางที่ให้บริการ และสายการบินใดเป็นคู่สัญญากับผู้ซื้อ

ข้อ 10

ค่าภาระ

1. ภาคิผู้ทำความตกลงจะต้องไม่เรียกเก็บหรืออนุญาตให้เรียกเก็บค่าภาระกับสายการบินที่กำหนดของภาคิผู้ทำความตกลงอีกฝ่ายหนึ่ง ด้วยอัตราที่สูงกว่าค่าภาระที่เรียกเก็บกับสายการบินของตนเองในการดำเนินการบินระหว่างประเทศที่มีลักษณะคล้ายกัน
2. ภาคิผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่ายจะสนับสนุนให้มีการปรึกษาหารือในเรื่องค่าภาระต่างๆ ระหว่างเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในการเรียกเก็บและสายการบินที่ใช้บริการและสิ่งอำนวยความสะดวกที่จัดให้โดยเจ้าหน้าที่ที่เรียกเก็บนั้น ถ้าเป็นไปได้โดยผ่านองค์กรตัวแทนของสายการบิน และจะต้องมีการให้ข่าวสารอย่างมีเหตุมีผลในข้อเสนอในการเปลี่ยนแปลงค่าภาระที่เรียกเก็บต่างๆ แก่ผู้ใช้บริการเพื่อแสดงความเห็นของตนก่อนมีการเปลี่ยนแปลง ภาคิผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่ายยังต้องสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในการเรียกเก็บค่าภาระของตนและผู้ใช้บริการดังกล่าวแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เหมาะสมเกี่ยวกับค่าภาระต่างๆ

ข้อ 11

อาคารศุลกากร

1. ภาคิผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่ายจะต้องให้การยกเว้นบนพื้นฐานของการปฏิบัติต่างตอบแทนแก่สายการบินที่กำหนดของภาคิผู้ทำความตกลงอีกฝ่ายหนึ่งอย่างเต็มที่เท่าที่จะเป็นไปได้ตามกฎหมายแห่งชาติ จากค่าอาคารศุลกากร ภาษีสรรพสามิต ค่าธรรมเนียมในการตรวจสอบ และค่าอากรและค่าภาระอื่นๆ สำหรับอากาศยาน น้ำมันเชื้อเพลิง เครื่องบริภัณฑ์ภาคพื้น น้ำมันลิ้น วัสดุทางเทคนิคที่ใช้แล้วหมดเปลืองได้ เครื่องอะไหล่ ซึ่งรวมถึงเครื่องยนต์ เครื่องบริภัณฑ์ปกติของอากาศยาน พัสตุอากาศยาน และรายการอื่นๆ เช่น ใบตราส่งสินค้า วัสดุสิ่งพิมพ์ใด ๆ ที่มีเครื่องหมายของบริษัทพิมพ์อยู่ และวัสดุเผยแพร่ที่แจกจ่ายโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายของสายการบินที่กำหนดนั้น ซึ่งมุ่งหมายจะใช้หรือใช้เฉพาะกับการดำเนินการหรือการให้บริการของอากาศยานของสายการบินที่กำหนดของภาคิผู้ทำความตกลงอีกฝ่ายดังกล่าวในการดำเนินการบินที่ตกลงเท่านั้น
2. การยกเว้นต่างๆ ที่ให้โดยข้อนี้จะใช้กับรายการที่ได้อ้างถึงในวรรค 1
 - ก) นำมาใช้ในอาณาเขตของภาคิผู้ทำความตกลงโดยหรือในนามของสายการบินที่กำหนดของภาคิผู้ทำความตกลงอีกฝ่ายหนึ่ง
 - ข) อยู่บนอากาศยานของสายการบินที่กำหนดของภาคิผู้ทำความตกลงหนึ่งในระหว่างขาเข้ามาหรือออกไปจากอาณาเขตของภาคิผู้ทำความตกลงอีกฝ่าย หรือ
 - ค) นำขึ้นบนอากาศยานของสายการบินที่กำหนดของภาคิผู้ทำความตกลงหนึ่งในอาณาเขตของภาคิผู้ทำความตกลงอีกฝ่ายและตั้งใจที่จะใช้ในการดำเนินการบินที่ตกลง

ไม่ว่ารายการดังกล่าวจะถูกใช้หรือบริโภคทั้งหมดภายในอาณาเขตของภาคีผู้ทำความตกลงที่ให้การยกเว้นหรือไม่ โดยมีเงื่อนไขว่า จะไม่มีการเปลี่ยนแปลงความเป็นเจ้าของในอาณาเขตของภาคีผู้ทำความตกลงดังกล่าว

3. เครื่องบริภัณฑ์ปกตินอกอากาศยาน ตลอดจนวัสดุ และเครื่องใช้สอยที่ปกติอยู่บนอากาศยานของสายการบินที่กำหนดของภาคีผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่าย อาจนำลงในอาณาเขตของภาคีผู้ทำความตกลงอีกฝ่ายหนึ่งได้ ต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากเจ้าหน้าที่ศุลกากรของอาณาเขตนั้นเท่านั้น ในกรณีเช่นว่านี้ สิ่งต่าง ๆ ที่นำลงอาจถูกจัดเก็บภายใต้การดูแลของเจ้าหน้าที่ดังกล่าว จนกระทั่งถูกนำกลับออกไปหรือมิฉะนั้นจะถูกจำหน่ายไปตามข้อบังคับของศุลกากร
4. การยกเว้นต่าง ๆ ที่ให้ไว้ในข้อนี้จะให้กับสายการบินที่กำหนดของภาคีผู้ทำความตกลงซึ่งได้มีสัญญากับสายการบินที่กำหนดอื่นด้วย ที่ซึ่งจะได้รับการยกเว้นเช่นเดียวกันจากภาคีผู้ทำความตกลงอื่นหรือภาคีผู้ทำความตกลงต่าง ๆ ในการยืมหรือถ่ายโอนรายการต่าง ๆ ที่ระบุในวรรค 1 ของข้อนี้ ในอาณาเขตของภาคีผู้ทำความตกลงอีกฝ่ายหนึ่งหรือภาคีผู้ทำความตกลงต่าง ๆ

ข้อ 12

การแข่งขันที่เป็นธรรม

ภาคีผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่ายตกลง

1. ว่าสายการบินที่กำหนดของแต่ละฝ่ายจะมีโอกาสที่เป็นธรรมและเท่าเทียมกันที่จะแข่งขันในการให้บริการเดินอากาศระหว่างประเทศภายใต้ความตกลงนี้ และ
2. จะดำเนินการบริหารจัดการเลือกปฏิบัติและ/หรือวิธีปฏิบัติต่าง ๆ ที่ต่อต้านการแข่งขันทุกรูปแบบโดยภาคีผู้ทำความตกลงนั้น และ/หรือ สายการบินที่กำหนดของคนที่ถือได้ว่ามีผลเป็นปฏิบัติภัยต่อสถานะการแข่งขันของสายการบินที่กำหนดของภาคีผู้ทำความตกลงอื่นใด ๆ

ข้อ 13

มาตรการปกป้อง

1. ภาคีผู้ทำความตกลงต่าง ๆ ตกลงว่าการกระทำของสายการบินดังต่อไปนี้ อาจถือได้ว่าเป็นการกระทำที่อาจจะเป็นปฏิบัติภัยต่อการแข่งขันซึ่งควรได้รับการตรวจสอบอย่างใกล้ชิด
 - ก. การเรียกเก็บค่าโดยสารและค่าธรรมเนียมเส้นทางต่าง ๆ ในระดับที่ซึ่งโดยรวมไม่เพียงพอที่จะคุ้มกับต้นทุนของการจัดหาบริการเดินอากาศที่เกี่ยวข้อง
 - ข. การเพิ่มของความจริง หรือความถี่ของการให้บริการเดินอากาศอย่างมากเกินควร
 - ค. การกระทำที่สงสัยนั้นเป็นการกระทำอย่างต่อเนื่องมากกว่าจะเป็นการกระทำเพียงชั่วคราว
 - ง. การกระทำที่สงสัยมีผลกระทบด้านลบอย่างร้ายแรงทางเศรษฐกิจ หรือก่อให้เกิดผลเสียหายอย่างมีนัยสำคัญต่อสายการบินอื่น
 - จ. การกระทำที่สงสัยสะท้อนเจตนาอย่างชัดเจน หรือมีผลกระทบที่น่าจะเป็นไปได้ว่า เป็นการตัดทอน กีดกัน หรือผลักตันสายการบินอื่นให้ออกจากตลาด และ
 - ฉ. พฤติกรรมที่แสดงให้เห็นถึงการใช้อำนาจครอบงำเส้นทางบินในทางมิชอบ

2. การให้ความช่วยเหลือ และ/หรือ การอุดหนุนจากรัฐจะต้องมีความโปร่งใสระหว่างภาคีผู้ทำความตกลงต่าง ๆ และจะต้องไม่บิดเบือนการแข่งขันระหว่างสายการบินที่กำหนดของภาคีผู้ทำความตกลงต่าง ๆ ภาคีผู้ทำความตกลงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจะต้องให้ข้อมูลที่ภาคีผู้ทำความตกลงอื่น ๆ สนใจเมื่อมีการร้องขอ พร้อมข้อมูลทั้งหมดที่เกี่ยวกับการให้ และการเปลี่ยนแปลง หรือ การขยายระยะเวลาใด ๆ โดยข้อมูลดังกล่าวจะต้องได้รับการเก็บรักษาในชั้นความลับและความอ่อนไหวสูงสุด
3. หากเจ้าหน้าที่การเดินอากาศของภาคีผู้ทำความตกลงฝ่ายหนึ่งพิจารณาเห็นว่าการดำเนินการบริการที่จงใจหรือที่กระทำโดยสายการบินที่กำหนดของภาคีผู้ทำความตกลงอีกฝ่ายหนึ่งอาจสร้างพฤติกรรมไม่เป็นธรรมในการแข่งขันตามรายการที่ได้บ่งชี้ไว้ในวรรค 1 หรือการเลือกปฏิบัติใด ๆ โดยวิธีให้การช่วยเหลือ และ/หรือ อุดหนุนเกินควรของภาคีผู้ทำความตกลงอีกฝ่ายหนึ่ง เจ้าหน้าที่การเดินอากาศอาจร้องขอให้มีการปรึกษาหารือตามข้อ 16 (การปรึกษาหารือ และการแก้ไขความตกลง) โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะยุติปัญหา การร้องขอใด ๆ ดังกล่าวจะต้องส่งมาพร้อมกับข้อสังเกตที่ชี้แจงเหตุผลของการร้องขอ และการปรึกษาหารือจะต้องเริ่มภายในสิบห้า (15) วันนับจากวันที่ได้รับการร้องขอนั้น
4. หากภาคีผู้ทำความตกลงต่าง ๆ ไม่สามารถบรรลุข้อยุติของปัญหาโดยการปรึกษาหารือ ภาคีผู้ทำความตกลงฝ่ายใดอาจร้องขอให้ใช้กลไกการยุติข้อพิพาทตามข้อ 17 (การระงับข้อพิพาท) เพื่อยุติข้อพิพาท
5. ภาคีผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่ายมีสิทธิที่จะระงับ การเพิกถอน การพักใช้ และการตั้งเงื่อนไข หรือข้อจำกัดในใบอนุญาตดำเนินการของสายการบินที่กำหนดโดยภาคีผู้ทำความตกลงอีกฝ่ายหนึ่งเป็นการชั่วคราว เมื่อมีเหตุผลอันเชื่อได้ว่าภาคีผู้ทำความตกลงฝ่ายหนึ่งได้กระทำการอย่างไม่เป็นธรรม หรือเป็นปฏิปักษ์ต่อการแข่งขัน หรือสายการบินที่กำหนดของตนได้กระทำการที่ผลกระทบอย่างร้ายแรง อันเกี่ยวเนื่องกับวรรค 1 และ 2 ของข้อนี้

ข้อ 14

การใช้กฎหมายและข้อบังคับ

1. ในขณะที่เข้ามา อยู่ใน หรือออกจากอาณาเขตของภาคีผู้ทำความตกลงฝ่ายหนึ่ง กฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบ ที่เกี่ยวกับการดำเนินการบริการและการเดินอากาศของอากาศยานจะต้องได้รับการปฏิบัติตามโดยสายการบินที่กำหนดของภาคีผู้ทำความตกลงอีกฝ่ายหนึ่ง
2. ในขณะที่เข้ามา อยู่ใน หรือออกจากอาณาเขตของภาคีผู้ทำความตกลงหนึ่ง กฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบ ของภาคีนั้นที่เกี่ยวกับการอนุญาตให้เข้ามา หรือออกจากอาณาเขตของตน ของลูกเรือ หรือสินค้า บนอากาศยาน (รวมถึงข้อบังคับเกี่ยวกับการเข้าประเทศ การตรวจปล่อย การรักษาความปลอดภัยการบิน การตรวจคนเข้าเมือง หนังสือเดินทาง ศุลกากร และการกักกันโรค หรือ ข้อบังคับการไปรษณีย์ ในกรณีของไปรษณีย์ภัณฑ์) จะต้องได้รับการปฏิบัติตามโดยผู้โดยสาร ลูกเรือ หรือสินค้า ดังกล่าวของสายการบินของภาคีผู้ทำความตกลงอีกฝ่าย หรือ ผู้ทำการแทน

3. ผู้โดยสาร สัมภาระ และสินค้าที่แหว่ผ่านอาณาเขตของภาคีผู้ทำความตกลงใดๆ และมีได้ออกจากพื้นที่ของท่าอากาศยานที่สงวนไว้สำหรับการดังกล่าว จะไม่ต้องรับการตรวจสอบใดๆ ยกเว้นจะมีเหตุผลในเรื่องของการรักษาความปลอดภัยการบิน การควบคุมยาเสพติด การป้องกันกาเข้าเมืองอย่างผิดกฎหมาย หรือในสถานการณ์พิเศษ

ข้อ 15

สถิติ

เจ้าหน้าที่การเดินอากาศของภาคีผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่าย จะต้องจัดส่งรายการสถิติรายคาบหรือข้อสนเทศที่คล้ายคลึงกันเกี่ยวกับการจราจรที่รับขนบนบริการที่ตกลงให้แก่เจ้าหน้าที่การเดินอากาศของภาคีผู้ทำความตกลงต่าง ๆ เมื่อได้รับการร้องขอ

ข้อ 16

การปรึกษาหารือและการแก้ไขความตกลง

1. เจ้าหน้าที่การเดินอากาศของภาคีผู้ทำความตกลงต่าง ๆ จะปรึกษาหารือระหว่างกันเป็นระยะ โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะสร้างความมั่นใจว่าบทบัญญัติต่าง ๆ ของความตกลงนี้จะได้รับการดำเนินการและการนำไปปฏิบัติให้เป็นผลเป็นที่น่าพอใจ เว้นแต่จะได้ตกลงกันเป็นอย่างอื่น การปรึกษาหารือเช่นว่านั้นให้เริ่มต้นโดยเร็วที่สุดและไม่เกินกว่าหกสิบ (60) วัน นับแต่วันที่ภาคีผู้ทำความตกลงอีกฝ่ายหนึ่งได้รับคำร้องขอเป็นลายลักษณ์อักษรผ่านทางทูต หรือช่องทางที่เหมาะสมอื่นๆ พร้อมคำอธิบายในประเด็นต่างๆ ที่จะหยิบยกขึ้นหารือ เมื่อเป็นที่ตกลงกันในเรื่องวันที่จะปรึกษาหารือ ภาคีผู้ทำความตกลงฝ่ายที่ร้องขอจะต้องแจ้งภาคีผู้ทำความตกลงทั้งหมดเกี่ยวกับการปรึกษาหารือและประเด็นที่จะหยิบยกขึ้นหารือด้วย ภาคีผู้ทำความตกลงใดๆ อาจเข้าร่วมประชุมได้ เมื่อการปรึกษาหารือได้ข้อยุติ ภาคีผู้ทำความตกลงทั้งหมด รวมทั้งผู้เก็บรักษา จะได้รับการแจ้งผลการหารือ

2. หากภาคีผู้ทำความตกลงต่าง ๆ จำนวนหนึ่งในสามประสงค์จะแก้ไขบทบัญญัติใดๆ ในความตกลงนี้ จะได้รับสิทธินั้นโดยให้ร้องขอไปยังเลขาธิการอาเซียน เพื่อให้มีการเรียกประชุมภาคีผู้ทำความตกลงทั้งหมดโดยไม่น้อยกว่าสิบสอง (12) เดือน หลังจากการมีผลบังคับใช้ของความตกลงนี้ เพื่อพิจารณาข้อแก้ไขใดๆ ต่อความตกลงตามที่เสนอ การแก้ไขปรับปรุงเช่นว่านั้น หากมีการตกลงกันระหว่างภาคีผู้ทำความตกลงทั้งหมด และหากจำเป็น หลังจากการปรึกษาหารือตามวรรค 1 ของข้อนี้ จะมีผลบังคับใช้เมื่อมีภาคีผู้ทำความตกลงมากกว่าครึ่งหนึ่งได้ยื่นสัตยาบันสารหรือตราสารรับรองการแก้ไขนี้

3. ในกรณีที่ได้มีการจัดทำอนุสัญญาหลายฝ่ายทั่วไปเกี่ยวกับบริการเดินอากาศระหว่างประเทศ ซึ่งผูกพันภาคีผู้ทำความตกลงทั้งหมด ความตกลงฉบับนี้จะได้รับการแก้ไขให้สอดคล้องกับบทบัญญัติแห่งอนุสัญญาเช่นว่านั้น

ข้อ 17**การระงับข้อพิพาท**

ข้อบทต่าง ๆ ของพิธีสารอาเซียนในการส่งเสริมกลไกการระงับข้อพิพาท ทำที่นครเวียงจันทน์ สปป. ลาว เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน ค.ศ. 2004 และข้อแก้ไขใดๆ ของพิธีสารนั้นจะถูกนำมาใช้เมื่อมีข้อพิพาทเกิดขึ้นภายใต้ความตกลงนี้

ข้อ 18**ความสัมพันธ์กับความตกลงอื่น**

1. ความตกลงฉบับนี้ หรือข้อปฏิบัติใดๆ จะไม่มีผลต่อสิทธิและหน้าที่ของภาคีผู้ทำความตกลงต่าง ๆ ภายใต้ความตกลงที่มีอยู่ หรืออนุสัญญาระหว่างประเทศ ซึ่งภาคีผู้ทำความตกลงเหล่านั้นเป็นภาคีผู้ทำความตกลงด้วย ยกเว้นที่ได้บัญญัติไว้ในวรรค 3 ของข้อนี้
2. ความตกลงฉบับนี้ จะไม่ทำให้เกิดผลเสียหายนต่อสิทธิ หรือการใช้สิทธิเหล่านี้โดยภาคีผู้ทำความตกลงใดๆ ภายใต้บทบัญญัติแห่งอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับเสรีภาพในทะเลหลวง สิทธิการผ่านโดยสุจริต เส้นทางเดินเรือผ่านทะเลหมู่เกาะ หรือ การผ่านช่องแคบของเรือและอากาศยาน และสอดคล้องกับกฎบัตรแห่งสหประชาชาติ
3. ในกรณีเกิดความไม่สอดคล้องใดๆ ระหว่างบทบัญญัติของความตกลงฉบับนี้ และบทบัญญัติในความตกลงทวิภาคีหรือพหุภาคีว่าด้วยบริการเดินอากาศที่มีอยู่ใดๆ (รวมถึงข้อแก้ไขต่างๆ ของความตกลงเหล่านั้น) ซึ่งผูกพันรัฐสมาชิกของอาเซียนสองรัฐหรือมากกว่า หรือที่ซึ่งไม่ครอบคลุมโดยความตกลงฉบับนี้ บทบัญญัติที่มีข้อจำกัดน้อยกว่า หรือเปิดเสรีมากกว่า จะถูกนำมาใช้ หากความไม่สอดคล้องเป็นเรื่องเกี่ยวกับบทบัญญัติที่ระบุให้กำหนดมาตรฐานในเรื่องความปลอดภัยการบินหรือการรักษาความปลอดภัยการบินที่สูงหรือเข้มงวดกว่า จะถูกนำมาใช้จนถึงความไม่สอดคล้องนั้น

ข้อ 19**บทบัญญัติสุดท้าย**

1. ความตกลงฉบับนี้จะถูกเก็บรักษาไว้กับผู้เก็บรักษา ผู้ซึ่งจะส่งสำเนาที่ได้รับการรับรองถูกต้องให้กับภาคีผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่ายในทันที
2. ความตกลงฉบับนี้ จะขึ้นอยู่กับทำให้สัตยาบัน หรือการยอมรับโดยภาคีผู้ทำความตกลงต่าง ๆ สัตยาบันสาร หรือตราสารรับรองจะถูกมอบไว้กับผู้เก็บรักษา และผู้เก็บรักษาจะแจ้งให้ภาคีผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่ายทราบถึงการเก็บรักษาดังกล่าวในทันที
3. ความตกลงฉบับนี้ จะมีผลใช้บังคับในวันที่สัตยาบันสาร หรือตราสารรับรองฉบับที่สาม (3) ถูกมอบไว้กับเลขาธิการของอาเซียนและจะมีผลบังคับใช้ระหว่างภาคีผู้ทำความตกลงที่ให้สัตยาบัน หรือการยอมรับเท่านั้น
4. ภายใต้วรรค 3 ของข้อนี้ พิธีสารประกอบการดำเนินการต่างๆ ตามที่ระบุไว้ในภาคผนวก 2 ของความตกลงฉบับนี้จะมีผลใช้บังคับเมื่อมีการให้สัตยาบัน หรือการยอมรับ ดังที่กำหนดไว้ใน

“บทบัญญัติสุดท้าย” ของแต่ละพิธีสารประกอบการดำเนินการตามลำดับ บทบัญญัติของความตกลงฉบับนี้จะใช้ได้เฉพาะกับพิธีสารประกอบการดำเนินการที่เกี่ยวข้องซึ่งมีผลใช้บังคับระหว่างภาคีผู้ทำความตกลงต่าง ๆ ที่ได้ให้สัตยาบัน หรือการยอมรับเท่านั้น

5. ผู้เก็บรักษาจะคงเป็นศูนย์กลางจดทะเบียนของการกำหนดสายการบินและการอนุญาตดำเนินการตามข้อ 3 (การกำหนดสายการบินและการอนุญาตดำเนินการ) ของความตกลงฉบับนี้
6. ผู้เก็บรักษาจะจดทะเบียนความตกลงฉบับนี้ไว้กับองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศทันทีที่มีผลใช้บังคับ

เพื่อเป็นพยานแก่การนี้ ผู้ลงนามท้ายนี้ เป็นผู้ซึ่งได้รับมอบอำนาจโดยรัฐบาลของตนตามลำดับ ได้ลงนามความตกลงพหุภาคีอาเซียว่าด้วยบริการเดินอากาศฉบับนี้

ทำที่..... เมื่อวันที่.....ปี ค.ศ. สองพันแปด.. มีต้นฉบับเดียวเป็นภาษาอังกฤษ

แทนรัฐในดาร์ซาลาม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการสื่อสาร

แทนราชอาณาจักรกัมพูชา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงโยธาธิการและการขนส่ง

แทนสาธารณรัฐอินโดนีเซีย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการขนส่ง

แทนสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงโยธาธิการและการขนส่ง

แทนมาเลเซีย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการขนส่ง

แทนสหภาพพม่า

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการขนส่ง

แทนสาธารณรัฐฟิลิปปินส์

ปลัดกระทรวงการขนส่งและการสื่อสาร

แทนสาธารณรัฐสิงคโปร์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการขนส่ง

แทนราชอาณาจักรไทย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

แทนสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการขนส่ง

ภาคผนวก 1

บริการเดินอากาศแบบประจำ

ส่วนที่ 1

เส้นทางบิน

1. สายการบินที่กำหนดสายหนึ่งหรือหลายสายของภาคีผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่ายจะได้รับสิทธิตามข้อกำหนดในการกำหนดสายการบินของตน ในการดำเนินบริการจากจุดใดๆ ในอาณาเขตของภาคีผู้ทำความตกลงที่กำหนดสายการบิน ผ่านจุดระหว่างทางใดๆ ไปยังจุดใดๆ ในอาณาเขตของภาคีผู้ทำความตกลงอื่นใดๆ และไปยังจุดพื้นใดๆ ในแบบที่จะผสมรวมจุดเหล่านี้ อย่างไรก็ตาม และตามลำดับก่อนหลังอย่างไรก็ได้ โดยมีเงื่อนไขว่าจุดต่างๆ ทั้งหมดเป็นท่าอากาศยานระหว่างประเทศ
2. โดยไม่คำนึงถึงบทบัญญัติต่างๆ ข้างต้น สิทธิในการนำขึ้นและขนลง ในอาณาเขตของภาคีผู้ทำความตกลงอื่นใดๆ ซึ่งผู้โดยสาร สัมภาระ สินค้า หรือไปรษณีย์ภัณฑ์ ที่ทำการรับขนเพื่อค่าตอบแทนและมีจุดหมายไปยัง หรือมาจากจุดต่างๆ ในอาณาเขตของภาคีผู้ที่ไม่ได้ทำความตกลง จะต้องขึ้นอยู่กับข้อตกลงระหว่างเจ้าหน้าที่การเดินอากาศของภาคีผู้ทำความตกลงต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

ส่วนที่ 2

ความคล่องตัวในการดำเนินการ

ในเที่ยวบินใดๆ หรือทุกเที่ยวบิน สายการบินที่กำหนดแต่ละฝ่ายอาจเลือก

- ก. ดำเนินบริการในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง หรือทั้งสองทิศทาง
- ข. รวมชื่อเที่ยวบินต่างๆ ไว้ในการดำเนินการบินของอากาศยานครั้งเดียวกัน
- ค. ให้บริการจุดระหว่างทาง และจุดพื้นต่างๆ กับจุดต่างๆ ในอาณาเขตของภาคีผู้ทำความตกลงอื่น ๆ ตามเส้นทางบินในแบบที่จะผสมรวมจุดเหล่านั้นอย่างไรก็ได้ และตามลำดับก่อนหลังอย่างไรก็ได้
- ง. เว้นไม่แวะลง ณ หนึ่งจุดหรือหลายจุดใดๆ และ
- จ. ส่งต่อการจราจรจากอากาศยานใดๆ ของสายการบินตนไปยังอากาศยานอื่นใดของสายการบินของตน ณ จุดใดๆ ตามเส้นทางบิน
- ฉ. ให้บริการในจุดที่อยู่ก่อนจะถึงอาณาเขตของตน โดยจะเปลี่ยนหรือไม่เปลี่ยนอากาศยานหรือชื่อเที่ยวบินก็ได้ และอาจเผยแพร่และโฆษณาบริการดังกล่าวต่อสาธารณะเสมือนเป็นเที่ยวบินต่อเนื่องได้

โดยไม่มีข้อจำกัดด้านทิศทางหรือด้านภูมิศาสตร์ และไม่มีการสูญเสียสิทธิใดๆ ในการรับขนการจราจรที่ได้รับอนุญาตภายใต้ความตกลงนี้ ทั้งนี้ โดยมีเงื่อนไขว่า เป็นการให้บริการจากจุดในอาณาเขตของภาคีผู้ทำความตกลงที่ได้แต่งตั้งสายการบิน

2. ในช่วงเส้นทางใดเส้นทางหนึ่ง หรือหลายช่วงเส้นทางตามเส้นทางบินที่ระบุข้างต้น สายการบินที่กำหนดใดๆ อาจดำเนินบริการขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศ โดยไม่มีข้อจำกัดในการเปลี่ยนอากาศยาน ณ จุดใด ๆ ตามเส้นทาง แบบหนึ่งต่อหนึ่ง (ยกเว้นการทำการบินโดยใช้ชื่อเที่ยวบินร่วมกัน) โดยมีเงื่อนไขว่า ในบริการขนส่งทิศทางขาออก บริการเดินอากาศที่พ้นจากจุดดังกล่าวนั้นจะต้องเป็นการเดินอากาศต่อเนื่องจากอาณาเขตของภาคีผู้ทำความตกลงที่กำหนดสายการบิน และในทิศทางขาเข้า บริการเดินอากาศไปยังอาณาเขตของภาคีผู้ทำความตกลงที่กำหนดสายการบินจะต้องเป็นการขนส่งต่อเนื่องจากจุดที่พ้นไปจากจุดดังกล่าว
3. สายการบินที่กำหนดสายหนึ่งหรือหลายสายของภาคีผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่ายอาจต้องยื่นกำหนดการบินประจำของตนเพื่อขอความเห็นชอบต่อเจ้าหน้าที่การเดินอากาศของภาคีผู้ทำความตกลงอีกฝ่ายหนึ่งอย่างน้อยสามสิบ (30) วัน ก่อนดำเนินการที่ตกลง การแก้ไขใดๆ หลังจากนั้น จะต้องยื่นให้พิจารณาอย่างน้อยสิบห้า (15) วันก่อนการดำเนินการ
4. สำหรับเที่ยวบินเพิ่มเติมที่สายการบินที่กำหนดสายหนึ่งหรือหลายสายของภาคีผู้ทำความตกลงฝ่ายหนึ่งประสงค์จะดำเนินการที่ตกลงนอกเหนือจากตารางการบินที่ได้รับความเห็นชอบแล้ว สายการบินนั้นจะต้องขออนุญาตล่วงหน้าจากเจ้าหน้าที่การเดินอากาศของภาคีผู้ทำความตกลงอีกฝ่ายหนึ่ง คำขอดังกล่าวโดยปกติจะต้องยื่นอย่างน้อยสี่ (4) วันทำการก่อนการดำเนินการของเที่ยวบินดังกล่าว

ภาคผนวก 2**พิธีสารประกอบการดำเนินการ**

ภาคีผู้ทำความตกลงต่าง ๆ จะจัดทำพิธีสารประกอบการดำเนินการต่อไปนี้ ซึ่งจะเป็นส่วนหนึ่งของความตกลงฉบับนี้

- ก) พิธีสาร 1 ว่าด้วยสิทธิรับการจราจรเสรีภาพที่สามและสี่อย่างไม่จำกัดภายในอนุภูมิภาคของอาเซียน
- ข) พิธีสาร 2 ว่าด้วยสิทธิรับการจราจรเสรีภาพที่ห้าอย่างไม่จำกัด ภายในอนุภูมิภาคของอาเซียน
- ค) พิธีสาร 3 ว่าด้วยสิทธิรับการจราจรเสรีภาพที่สามและสี่อย่างไม่จำกัด ระหว่างอนุภูมิภาคในอาเซียน
- ง) พิธีสาร 4 ว่าด้วยสิทธิรับการจราจรเสรีภาพที่ห้าอย่างไม่จำกัด ระหว่างอนุภูมิภาคในอาเซียน
- จ) พิธีสาร 5 ว่าด้วยสิทธิรับการจราจรเสรีภาพที่สามและสี่อย่างไม่จำกัด ระหว่างเมืองหลวงต่าง ๆ ในอาเซียน และ
- ฉ) พิธีสาร 6 ว่าด้วยสิทธิรับการจราจรเสรีภาพที่ห้าอย่างไม่จำกัด ระหว่างเมืองหลวงต่าง ๆ ในอาเซียน

พิธีสาร 1

ว่าด้วยสิทธิรับขบวนการจราจรเสรีภาพที่ สาม และสี่ อย่างไม่จำกัด ภายในอนุภูมิภาคของอาเซียน

รัฐบาลแห่งบรูไนดารุสซาลาม ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐ
ประชาธิปไตยประชาชนลาว (ต่อไปเรียกว่า “สปป. ลาว”) มาเลเซีย สหภาพพม่า สาธารณรัฐ
ฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ ราชอาณาจักรไทย และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม
รัฐสมาชิกของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) (ต่อไปเรียกโดยรวม
ว่า “ภาคีผู้ทำความตกลงต่างๆ” หรือเฉพาะรายว่า “ภาคีผู้ทำความตกลง”)

ระลึกถึง ความตกลงพหุภาคีอาเซียนว่าด้วยบริการเดินอากาศ ลงนามเมื่อวันที่ () ที่ ()
(ต่อไปเรียกว่า “ความตกลงฯ”)

ตระหนักว่า ภาคผนวก 2 ของความตกลงฯ ได้กำหนดให้มีการจัดทำพิธีสารประกอบการ
ดำเนินการ ซึ่งจะเป็นส่วนหนึ่งของความตกลงฯ

ตระหนักว่า วรรค 3 ของข้อ 1 ของกรอบความตกลงแม่บทว่าด้วยการขยายความร่วมมือทาง
เศรษฐกิจของอาเซียน ลงนามเมื่อวันที่ 28 มกราคม ค.ศ. 1992 ที่สิงคโปร์ ที่ระบุว่าในการ
ดำเนินการข้อตกลงทางเศรษฐกิจต่างๆ รัฐสมาชิกสองรัฐหรือมากกว่าอาจนำข้อตกลงไปปฏิบัติ
ไปก่อน หากรัฐสมาชิกอื่นยังไม่พร้อมที่จะนำข้อตกลงนี้ไปปฏิบัติ และ

ปรารถนาที่จะยกเลิกข้อจำกัดต่างๆ ในการดำเนินบริการเดินอากาศ ที่จะให้บรรลุถึงการเปิดเสรี
อย่างเต็มที่ในอาเซียน ภายในปี ค.ศ. 2015

ได้ตกลงกันดังต่อไปนี้

ข้อ 1 – คำจำกัดความ

เพื่อความมุ่งประสงค์ของพิธีสารนี้ คำว่า “อนุภูมิภาคอาเซียน” ให้หมายถึง

- ก) โครงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจอาเซียนตะวันออก - บรูไนดารุสซาลาม อินโดนีเซีย
มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ (บิมพ์-อีกา)
- ข) โครงการความร่วมมือด้านการขนส่งทางอากาศในอนุภูมิภาคระหว่าง กัมพูชา สปป.
ลาว เมียนมาร์ และเวียดนาม (ซีแอลเอ็มวี)
- ค) โครงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย – อินโดนีเซีย มาเลเซีย สิงคโปร์ (ไอเอ็มเอส- จีที)
- ง) โครงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย – อินโดนีเซีย มาเลเซีย ไทย (ไอเอ็มที – จีที) หรือ
- จ) การขยายขอบเขตของโครงการที่มีอยู่นี้ หรือการรวมกลุ่มของอนุภูมิภาคใหม่ แล้วแต่กรณี

ข้อ 2 – เส้นทางบิน และสิทธิรับขนการจราจร

สายการบินที่กำหนดสายหนึ่งหรือหลายสายของภาคีผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่ายจะได้รับอนุญาตให้ดำเนินบริการเที่ยวบินขนส่งผู้โดยสารทางอากาศ จากจุดที่กำหนดใดๆ (ตามรายชื่อในข้อ 4 ของพิธีสารนี้) ในอาณาเขตของตนเองไปยังจุดที่กำหนดใดๆ ในอนุภูมิภาคอาเซียนตามที่ภาคีผู้ทำความตกลงนั้นร่วมอยู่ และกลับ ด้วยสิทธิรับขนการจราจรเสรีภาพที่สามและสี่อย่างเต็มที่

ข้อ 3 – ความจุและความถี่

จะไม่มีข้อจำกัดเกี่ยวกับความจุ ความถี่ และแบบอากาศยาน ในการดำเนินบริการขนส่งผู้โดยสารทางอากาศภายใต้พิธีสารนี้ตามที่กำหนดไว้ในข้อ 2

ข้อ 4 – การระบุจุด

จุดที่กำหนดต่างๆ ที่ยังไม่สมบูรณ์ ตามที่กล่าวถึงในข้อ 2 มีรายชื่อดังนี้

บิมพ์-อิกา

- บรูไน ดารุสซาลาม : บันดาเสรีเบกาวัน
- อินโดนีเซีย : บาลิกปาปัน มัมนาโต ปอนเตียนัก และทารากัน
- มาเลเซีย : โกตากินาบาลู ลาบวน คูชิง และ มิริ
- ฟิลิปปินส์ : ดาเวา เจ็นเนอรัลซานโตส เปอร์โตปรินเซซา และ แซมบวนกา

ซีแอลเอ็มวี

- กัมพูชา : พนมเปญ
- สปป. ลาว : เวียงจันทน์ หลวงพระบาง และปากเซ
- พม่า : ย่างกุ้ง และมัณฑะเลย์
- เวียดนาม : ฮานอย โฮจิมินห์ซิตี้ ดานัง เตียนเบียนฟู ฟูไบ คัทไบ และเลียนควง

ไอเอ็มเอส – จีที

- อินโดนีเซีย : ไม่มี
- มาเลเซีย : ไม่มี
- สิงคโปร์ : ไม่มี

ไอเอ็มที – จีที

- อินโดนีเซีย : เมดาน ปาดัง บันดาอาเจห์ และนืออาช
- มาเลเซีย : ลังกาวี ปีนัง อะลอร์สตาร์ อิปโห้ และโกตาบารู
- ประเทศไทย : หาดใหญ่ นราธิวาส ปัตตานี ตรัง และนครศรีธรรมราช

ข้อ 5 - บทบัญญัติสุดท้าย

1. พิธีสารฉบับนี้จะถูกเก็บรักษาไว้กับเลขาธิการอาเซียน ผู้ซึ่งจะส่งสำเนาที่ได้รับการรับรองถูกต้องให้แก่ภาคีผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่ายในทันที

- 2. พิธีสารฉบับนี้ ขึ้นอยู่กับการให้สัตยาบัน หรือการยอมรับ โดยภาคีผู้ทำความตกลงต่าง ๆ ที่ได้ให้สัตยาบัน หรือให้การยอมรับความตกลงฯ และจะมีผลบังคับใช้ระหว่างภาคีผู้ทำความตกลงที่ให้สัตยาบัน หรือการยอมรับเท่านั้น สัตยาบันสารหรือตราสารรับรองจะถูกเก็บไว้กับเลขาธิการอาเซียนผู้ซึ่งจะแจ้งภาคีผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่ายถึงการเก็บรักษาเช่นนั้น
- 3. การแก้ไขบทบัญญัติต่าง ๆ ในพิธีสารฉบับนี้ ยกเว้นการระบุจุดที่กำหนดเพิ่มเติม จะมีผลโดยความยินยอมของภาคีผู้ทำความตกลงทั้งหมด ตามที่กำหนดไว้ในข้อ 16 ของความตกลงฯ

เพื่อเป็นพยานแก่การนี้ ผู้ลงนามทำยนี้ เป็นผู้ซึ่งได้รับมอบอำนาจให้ลงนามโดยรัฐบาลของตนตามลำดับ ได้ลงนามพิธีสาร 1 ว่าด้วยสิทธิรับขนการจราจรเสรีภาพที่ สาม และสี่ อย่างไม่จำกัดภายในอนุภูมิภาคของอาเซียน

ทำที่.....เมื่อวันที่.....ปี ค.ศ. สองพันแปด.. มีต้นฉบับเดียวเป็นภาษาอังกฤษ

แทนรัฐในตารุซซาลาม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการสื่อสาร

แทนราชอาณาจักรกัมพูชา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงโยธาธิการและการขนส่ง

แทนสาธารณรัฐอินโดนีเซีย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการขนส่ง

แทนสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงโยธาธิการและการขนส่ง

แทนมาเลเซีย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการขนส่ง

แทนสหภาพพม่า

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการขนส่ง

แทนสาธารณรัฐฟิลิปปินส์

ปลัดกระทรวงการขนส่งและการสื่อสาร

แทนสาธารณรัฐสิงคโปร์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการขนส่ง

แทนราชอาณาจักรไทย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

แทนสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการขนส่ง

พิธีสาร 2

ว่าด้วยสิทธิรับขนการจราจรเสรีภาพที่ห้าอย่างไม่จำกัด ภายในอนุภูมิภาคของอาเซียน

รัฐบาลแห่งบรูไนดารุสซาลาม ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐ
ประชาธิปไตยประชาชนลาว (ต่อไปเรียกว่า “สปป. ลาว”) มาเลเซีย สหภาพพม่า สาธารณรัฐ
ฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ ราชอาณาจักรไทย และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม
รัฐสมาชิกของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) (ต่อไปเรียกโดยรวม
ว่า “ภาคีผู้ทำความตกลงต่าง ๆ” หรือเฉพาะรายว่า “ภาคีผู้ทำความตกลง”)

ระลึกถึง ความตกลงพหุภาคีอาเซียนว่าด้วยบริการเดินอากาศ ลงนามเมื่อวันที่ () ที่ ()
(ต่อไปเรียกว่า “ความตกลงฯ”)

ตระหนักว่า ภาคผนวก 2 ของความตกลงฯ ได้กำหนดให้มีการจัดทำพิธีสารประกอบการ
ดำเนินการ ซึ่งจะเป็นส่วนหนึ่งของความตกลงฯ

ตระหนักว่า วรรค 3 ของข้อ 1 ของกรอบความตกลงแม่บทว่าด้วยการขยายความร่วมมือทาง
เศรษฐกิจของอาเซียน ลงนามเมื่อวันที่ 28 มกราคม ค.ศ. 1992 ที่สิงคโปร์ ที่ระบุว่าในการ
ดำเนินการข้อตกลงทางเศรษฐกิจต่างๆ รัฐสมาชิกสองรัฐหรือมากกว่าอาจนำข้อตกลงไปปฏิบัติ
ไปก่อน หากรัฐสมาชิกอื่นยังไม่พร้อมที่จะนำข้อตกลงนี้ไปปฏิบัติ และ

ปรารถนาที่จะยกเลิกข้อจำกัดต่างๆ ในการดำเนินบริการเดินอากาศ ที่จะให้บรรลุถึงการเปิดเสรี
อย่างเต็มที่ในอาเซียน ภายในปี ค.ศ. 2015

ได้ตกลงกันดังต่อไปนี้

ข้อ 1 – คำจำกัดความ

เพื่อความมุ่งประสงค์ของพิธีสารนี้ คำว่า “อนุภูมิภาคอาเซียน” ให้นำหมายถึง

- ก) โครงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจอาเซียนตะวันออก - บรูไนดารุสซาลาม อินโดนีเซีย
มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ (บิมพ์-อีกา)
- ข) โครงการความร่วมมือด้านการขนส่งทางอากาศในอนุภูมิภาคระหว่าง กัมพูชา สปป.
ลาว เมียนมาร์ และเวียดนาม (ซีแอลเอ็มวี)
- ค) โครงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย – อินโดนีเซีย มาเลเซีย สิงคโปร์ (ไอเอ็มเอส- จีที)
- ง) โครงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย – อินโดนีเซีย มาเลเซีย ไทย (ไอเอ็มที – จีที) หรือ
- จ) การขยายขอบเขตของโครงการที่มีอยู่นี้ หรือการรวมกลุ่มของอนุภูมิภาคใหม่ แล้วแต่กรณี

2. คำว่า “สิทธิรับขนการจราจรเสรีภาพที่ห้า (5) ในอนุภูมิภาคอาเซียน” ให้หมายถึง สิทธิรับขนการจราจรเสรีภาพที่ห้า (5) ระหว่างทางและพื้นไป ซึ่งจะเป็นการดำเนินบริการภายในอนุภูมิภาคอาเซียนทั้งหมด

ข้อ 2 – เส้นทางบิน และสิทธิรับขนการจราจร

1. สายการบินที่กำหนดสายหนึ่งหรือหลายสายของภาคีผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่ายจะได้รับอนุญาตให้ดำเนินบริการเที่ยวบินขนส่งผู้โดยสารทางอากาศ จากจุดที่กำหนดใดๆ ในอาณาเขตของตนไปยังจุดที่กำหนดใดๆ ในอนุภูมิภาคอาเซียนที่ภาคีผู้ทำความตกลงนั้นร่วมอยู่ และกลับด้วยสิทธิรับขนการจราจรเสรีภาพที่ห้า (5) ในภูมิภาคอาเซียนอย่างเต็มที่
2. โดยไม่คำนึงถึงวรรค 1 ของข้อนี้ สิทธิในการนำขึ้นและขนลง ในอาณาเขตของภาคีผู้ทำความตกลงอื่นใด ๆ ซึ่งคนโดยสาร สินค้า หรือไปรษณีย์ภัณฑ์ ที่ทำการรับขนเพื่อคัดลอกแทนและมีจุดหมายไปยัง หรือมาจาก จุดอื่นใด ๆ จะต้องขึ้นอยู่กับข้อตกลงระหว่างเจ้าหน้าที่การเดินทางอากาศของภาคีผู้ทำความตกลงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ข้อ 3 – ความจุและความถี่

จะไม่มีข้อจำกัดเกี่ยวกับความจุ ความถี่ และแบบอากาศยาน ในการดำเนินบริการเที่ยวบินขนส่งผู้โดยสารทางอากาศภายใต้พิธีสารนี้ตามที่กำหนดไว้ในข้อ 2

ข้อ 4 – การระบุดจุด

จุดที่กำหนดต่าง ๆ ที่ยังไม่สมบูรณ์ ตามที่กล่าวถึงในข้อ 2 มีรายชื่อดังนี้

บิมพ์-อิกา

- บรูไน ดารุสซาลาม : บันดาเสรีเบกาวัน
- อินโดนีเซีย : บาลิกปายัน มัณฑาโต ปอนเตียนัก และทารากัน
- มาเลเซีย : โกตากินาบาลู ลาบวณ คูชิง และ มิริ
- ฟิลิปปินส์ : ดาเวา เจ็นเนอรัลซานโตส เปอร์โตปรินเซซา และ แซมบวณกา

ซีแอลเอ็มวี

- กัมพูชา : พนมเปญ
- สปป. ลาว : เวียงจันทน์ หลวงพระบาง และปากเซ
- พม่า : ย่างกุ้ง และมัณฑะเลย์
- เวียดนาม : ฮานอย โฮจิมินห์ซิตี้ ดานัง เตียนเบียนฟู ฟูไบ คัทไบ และเลียนควง

ไอเอ็มเอส – จีที

- อินโดนีเซีย : ไม่มี
- มาเลเซีย : ไม่มี
- สิงคโปร์ : ไม่มี

ไอเอ็มที – จีที

- อินโดนีเซีย : เมดาน ปาดัง บันดาอาแจห์ และนิอาฮ์
- มาเลเซีย : ลังกาวิ ปีนัง อะลอร์สตาร์ อิปโห์ และโกตาบารู
- ประเทศไทย : หาดใหญ่ นราธิวาส ปัตตานี ตรัง และนครศรีธรรมราช

ข้อ 5 - บทบัญญัติสุดท้าย

1. พิธีสารฉบับนี้จะถูกเก็บรักษาไว้กับเลขาธิการอาเซียน ผู้ซึ่งจะส่งสำเนาที่ได้รับการรับรองถูกต้องให้แก่ภาคีผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่ายในทันที
2. พิธีสารฉบับนี้ ขึ้นอยู่กับการให้สัตยาบัน หรือการยอมรับ โดยภาคีผู้ทำความตกลงต่าง ๆ ที่ได้ให้สัตยาบัน หรือให้การยอมรับความตกลงฯ และจะมีผลบังคับใช้ระหว่างภาคีผู้ทำความตกลงที่ให้สัตยาบัน หรือการยอมรับเท่านั้น สัตยาบันสารหรือตราสารรับรองจะถูกเก็บไว้กับเลขาธิการอาเซียนผู้ซึ่งจะแจ้งภาคีผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่ายถึงการเก็บรักษาเช่นนั้น
3. การแก้ไขบทบัญญัติต่าง ๆ ในพิธีสารฉบับนี้ ยกเว้นการระบุดัดที่กำหนดเพิ่มเติม จะมีผลโดยความยินยอมของภาคีผู้ทำความตกลงทั้งหมด ตามที่กำหนดไว้ในข้อ 16 ของความตกลงฯ

เพื่อเป็นพยานแก่การนี้ ผู้ลงนามท้ายนี้ เป็นผู้ซึ่งได้รับมอบอำนาจให้ลงนามโดยรัฐบาลของตนตามลำดับ ได้ลงนามพิธีสาร 2 ว่าด้วยสิทธิรับขบวนการจราจรเสรีภาพห้าอย่างไม่จำกัดภายในอนุภูมิภาคของอาเซียน

ทำที่.....เมื่อวันที่.....ปี ค.ศ. สองพันแปด.. มีต้นฉบับเดียวเป็นภาษาอังกฤษ

แทนบรรณในตารุซซาลาม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการสื่อสาร

แทนราชอาณาจักรกัมพูชา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงโยธาธิการและการขนส่ง

แทนสาธารณรัฐอินโดนีเซีย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการขนส่ง

แทนสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงโยธาธิการและการขนส่ง

แทนมาเลเซีย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการขนส่ง

แทนสหภาพพม่า

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการขนส่ง

แทนสาธารณรัฐฟิลิปปินส์

ปลัดกระทรวงการขนส่งและการสื่อสาร

แทนสาธารณรัฐสิงคโปร์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการขนส่ง

แทนราชอาณาจักรไทย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

แทนสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการขนส่ง

พิธีสาร 3

ว่าด้วยสิทธิรับขนการจราจรเสรีภาพที่สาม และสี่ อย่างไม่จำกัด ระหว่างอนุภูมิภาคในอาเซียน

รัฐบาลแห่งบรูไนดารุสซาลาม ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (ต่อไปเรียกว่า “สปป. ลาว”) มาเลเซีย สหภาพพม่า สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ ราชอาณาจักรไทย และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม รัฐสมาชิกของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) (ต่อไปเรียกโดยรวมว่า “ภาคีผู้ทำความตกลงต่างๆ” หรือเฉพาะรายว่า “ภาคีผู้ทำความตกลง”)

ระลึกถึง ความตกลงพหุภาคีอาเซียนว่าด้วยบริการเดินอากาศ ลงนามเมื่อวันที่ () ที่ () (ต่อไปเรียกว่า “ความตกลงฯ”)

ตระหนักว่า ภาคผนวก 2 ของความตกลงฯ ได้กำหนดให้มีการจัดทำพิธีสารประกอบการดำเนินการ ซึ่งจะเป็นส่วนหนึ่งของความตกลงฯ

ตระหนักว่า วรรค 3 ของข้อ 1 ของกรอบความตกลงแม่บทว่าด้วยการขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจของอาเซียน ลงนามเมื่อวันที่ 28 มกราคม ค.ศ. 1992 ที่สิงคโปร์ ที่ระบุว่าในการดำเนินการข้อตกลงทางเศรษฐกิจต่างๆ รัฐสมาชิกสองรัฐหรือมากกว่าอาจนำข้อตกลงไปปฏิบัติไปก่อน หากรัฐสมาชิกอื่นยังไม่พร้อมที่จะนำข้อตกลงนี้ไปปฏิบัติ และ

ปรารถนาที่จะยกเลิกข้อจำกัดต่างๆ ในการดำเนินบริการเดินอากาศ ที่จะให้บรรลุถึงการเปิดเสรีอย่างเต็มที่ในอาเซียน ภายในปี ค.ศ. 2015

ได้ตกลงกันดังต่อไปนี้

ข้อ 1 – คำจำกัดความ

เพื่อความมุ่งประสงค์ของพิธีสารนี้ คำว่า “อนุภูมิภาคอาเซียน” หมายความว่า

- ก) โครงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจอาเซียนตะวันออก - บรูไนดารุสซาลาม อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ (บิมพ์-อีกา)
- ข) โครงการความร่วมมือด้านการขนส่งทางอากาศในอนุภูมิภาคระหว่าง กัมพูชา สปป. ลาว เมียนมาร์ และเวียดนาม (ซีแอลเอ็มวี)
- ค) โครงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย – อินโดนีเซีย มาเลเซีย สิงคโปร์ (ไอเอ็มเอส- จีที)
- ง) โครงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย – อินโดนีเซีย มาเลเซีย ไทย (ไอเอ็มที – จีที) หรือ
- จ) การขยายขอบเขตของโครงการที่มีอยู่นี้ หรือการรวมกลุ่มของอนุภูมิภาคใหม่ แล้วแต่กรณี

ข้อ 2 – เส้นทางบิน และสิทธิรับขนการจราจร

สายการบินที่กำหนดสายหนึ่งหรือหลายสายของภาคีผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่ายจะได้รับอนุญาตให้ดำเนินบริการขนส่งผู้โดยสารทางอากาศ จากจุดที่กำหนดใดๆ ในอาณาเขตของตนไปยังจุดที่กำหนดใด ๆ ในอาณาเขตของภาคีผู้ทำความตกลงอื่น ๆ นอกเหนือไปจากจุดในอนุภาคอาเซียนที่ตนเข้าร่วมอยู่ และกลับ ด้วยสิทธิรับขนการจราจรเสรีภาพที่สาม (3) และสี่ (4) อย่างเต็มที่

ข้อ 3 – ความจุและความถี่

จะไม่มีข้อจำกัดเกี่ยวกับความจุ ความถี่ และแบบอากาศยาน ในการดำเนินบริการขนส่งผู้โดยสารทางอากาศภายใต้พิธีสารนี้ตามที่กำหนดไว้ในข้อ 2

ข้อ 4 – การระบุดจุด

จุดที่กำหนดตามที่กล่าวถึงในข้อ 2 มีรายชื่อดังนี้

บิมพ์-ฮีกา

- บรูไน ดารุสซาลาม : บันดาเสรีเบกาวัน
- อินโดนีเซีย : บาลิกปายัน
- มาเลเซีย : ลาบวน และ มิริ
- ฟิลิปปินส์ : ดาเวา เงินเนอร์ลซานโดส เปอร์โตปรินเซซา และ แซมบวนกา

ซีแอลเอ็มวี

- กัมพูชา : พนมเปญ
- สปป. ลาว : [เวียงจันทน์ หลวงพระบาง และปากเซ]
- พม่า : ย่างกุ้ง และมัณฑะเลย์
- เวียดนาม : [ฮานอย ดานัง เตียนเบียนฟู ฟูไบ คัทไบ และเลียนควง]

ไอเอ็มเอส – จีที

- อินโดนีเซีย : ไม่มี
- มาเลเซีย : ไม่มี
- สิงคโปร์ : ไม่มี

ไอเอ็มที – จีที

- อินโดนีเซีย : เมดาน และปาดัง
- มาเลเซีย : อะลอร์สตาร์และ อิปโห้
- ประเทศไทย : หาดใหญ่ นครราชสีมา ปัตตานี ตรัง และนครศรีธรรมราช

ข้อ 5 - บทบัญญัติสุดท้าย

1. พิธีสารฉบับนี้จะถูกเก็บรักษาไว้กับเลขาธิการอาเซียนผู้ซึ่งจะส่งสำเนาที่ได้รับการรับรองถูกต้องให้แก่ภาคีผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่ายในทันที
2. พิธีสารฉบับนี้ ขึ้นอยู่กับการให้สัตยาบัน หรือการยอมรับ โดยภาคีผู้ทำความตกลงผู้ให้สัตยาบันหรือให้การยอมรับความตกลงฯ สัตยาบันสาร หรือตราสารรับรองจะถูกเก็บรักษาไว้กับเลขาธิการของอาเซียนผู้ซึ่งจะแจ้งให้ภาคีผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่ายทราบถึงในการเก็บรักษาดังกล่าวทันที
3. พิธีสารฉบับนี้ จะมีผลใช้บังคับในวันที่เลขาธิการอาเซียนได้รับมอบสัตยาบันสาร หรือตราสารรับรองฉบับที่สาม (3) จากอย่างน้อยสอง (2) อนุภูมิภาค และจะมีผลบังคับใช้ระหว่างภาคีผู้ทำความตกลงต่าง ๆ ที่ให้สัตยาบัน หรือการยอมรับเท่านั้น สำหรับภาคีผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่ายที่ได้ให้สัตยาบัน หรือให้การยอมรับพิธีสารหลังจากมีการรับมอบสัตยาบันสาร หรือตราสารรับรองฉบับที่สาม (3) แล้ว พิธีสารจะมีผลใช้บังคับในวันที่ได้รับมอบสัตยาบันสาร หรือตราสารรับรองจากภาคีผู้ทำความตกลงเท่านั้น
4. การแก้ไขบทบัญญัติต่างในพิธีสารฉบับนี้ ยกเว้นการระบุดัดที่กำหนดเพิ่มเติม จะมีผลโดยความยินยอมของภาคีผู้ทำความตกลงทั้งหมด ตามที่กำหนดไว้ในข้อ 16 ของความตกลงฯ

เพื่อเป็นพยานแก่การนี้ ผู้ลงนามทำยนี้ เป็นผู้ซึ่งได้รับมอบอำนาจให้ลงนามโดยรัฐบาลของตนตามลำดับ ได้ลงนามพิธีสาร 3 ว่าด้วยสิทธิรับขนการจราจรเสรีภาพที่สาม และสี่ อย่างไม่จำกัด ระหว่างอนุภูมิภาคในอาเซียน

ทำที่..... เมื่อวันที่.....ปี ค.ศ. สองพันแปด.. มีต้นฉบับเดียวเป็นภาษาอังกฤษ

แทนบรูไนดารุสซาลาม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการสื่อสาร

แทนราชอาณาจักรกัมพูชา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงโยธาธิการและการขนส่ง

แทนสาธารณรัฐอินโดนีเซีย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการขนส่ง

แทนสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงโยธาธิการและการขนส่ง

แทนมาเลเซีย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการขนส่ง

แทนสหภาพพม่า

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการขนส่ง

แทนสาธารณรัฐฟิลิปปินส์

ปลัดกระทรวงการขนส่งและการสื่อสาร

แทนสาธารณรัฐสิงคโปร์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการขนส่ง

แทนราชอาณาจักรไทย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

แทนสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการขนส่ง

พิธีสาร 4

ว่าด้วยสิทธิรับขนการจราจรเสรีภาพที่ห้า อย่างไม่จำกัด ระหว่างอนุภูมิภาคในอาเซียน

รัฐบาลแห่งบรูไนดารุสซาลาม ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (ต่อไปเรียกว่า “สปป. ลาว”) มาเลเซีย สหภาพพม่า สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ ราชอาณาจักรไทย และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม รัฐสมาชิกของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) (ต่อไปเรียกโดยรวมว่า “ภาคีผู้ทำความตกลงต่าง ๆ” หรือเฉพาะรายว่า “ภาคีผู้ทำความตกลง”)

ระลึกถึง ความตกลงพหุภาคีอาเซียนว่าด้วยบริการเดินอากาศ ลงนามเมื่อวันที่ () ที่ () (ต่อไปเรียกว่า “ความตกลงฯ”)

ตระหนักว่า ภาคผนวก 2 ของความตกลงฯ ได้กำหนดให้มีการจัดทำพิธีสารประกอบการดำเนินการ ซึ่งจะเป็นส่วนหนึ่งของความตกลงฯ

ตระหนักว่า วรรค 3 ของข้อ 1 ของกรอบความตกลงแม่บทว่าด้วยการขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจของอาเซียน ลงนามเมื่อวันที่ 28 มกราคม ค.ศ. 1992 ที่สิงคโปร์ ที่ระบุว่าในการดำเนินการข้อตกลงทางเศรษฐกิจต่าง ๆ รัฐสมาชิกสองรัฐหรือมากกว่าอาจนำข้อตกลงไปปฏิบัติไปก่อน หากรัฐสมาชิกอื่นยังไม่พร้อมที่จะนำข้อตกลงนี้ไปปฏิบัติ และ

ปรารถนาที่จะยกเลิกข้อจำกัดต่าง ๆ ในการดำเนินบริการเดินอากาศ ที่จะให้บรรลุถึงการเปิดเสรีอย่างเต็มที่ในอาเซียน ภายในปี ค.ศ. 2015

ได้ตกลงกันดังต่อไปนี้

ข้อ 1 – คำจำกัดความ

เพื่อความมุ่งประสงค์ของพิธีสารนี้ คำว่า “อนุภูมิภาคอาเซียน” ให้หมายถึง

- ก) โครงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจอาเซียนตะวันออก - บรูไนดารุสซาลาม อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ (บิมพ์-อีกา)
- ข) โครงการความร่วมมือด้านการขนส่งทางอากาศในอนุภูมิภาคระหว่าง กัมพูชา สปป. ลาว เมียนมาร์ และเวียดนาม (ซีแอลเอ็มวี)
- ค) โครงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย – อินโดนีเซีย มาเลเซีย สิงคโปร์ (ไอเอ็มเอส- จีที)
- ง) โครงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย – อินโดนีเซีย มาเลเซีย ไทย (ไอเอ็มที – จีที) หรือ
- จ) การขยายขอบเขตของโครงการที่มีอยู่นี้ หรือการรวมกลุ่มของอนุภูมิภาคใหม่ แล้วแต่กรณี

2. คำว่า “สิทธิรับขนการจราจรเสรีภาพที่ห้า (5)” ให้หมายถึง สิทธิรับขนการจราจรเสรีภาพที่ห้า ระหว่างทางและพ้นไป ซึ่งจะเป็นการดำเนินบริการภายในอาเซียนทั้งหมด

ข้อ 2 – เส้นทางบิน และสิทธิรับขนการจราจร

สายการบินที่กำหนดสายหนึ่งหรือหลายสายของภาคีผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่ายจะได้รับอนุญาต ให้ดำเนินบริการขนส่งผู้โดยสารทางอากาศ ตามข้อกำหนดในการกำหนดสายการบินของตน จากจุดที่กำหนดใดๆ ในอาณาเขตของตน ผ่านจุดระหว่างที่กำหนดใดๆ ในอาณาเขตของภาคีผู้ทำความตกลงอื่นใด ๆ ไปยังจุดที่กำหนดใดๆ ในอาณาเขตของภาคีผู้ทำความตกลงอื่นๆ พ้นไปยังจุดพื่นที่กำหนดใดๆ ในแบบที่จะผสมรวมจุดเหล่านี้้อย่างไรก็ได้ และตามลำดับก่อนหลัง อย่งไรก็ได้ โดยมีเงื่อนไขว่าจุดต่างๆ ทั้งหมดจุดในอนุภูมิภาคอาเซียน (ตามที่กำหนดไว้ในข้อ 4) และกลับ ด้วยสิทธิรับขนการจราจรเสรีภาพที่สาม (3) สี่ (4) และห้า (5) อย่างเต็มที่

ข้อ 3 – ความจุและความถี่

จะไม่มีข้อจำกัดเกี่ยวกับความจุ ความถี่ และแบบอากาศยาน ในการดำเนินบริการขนส่งผู้โดยสารทางอากาศตามที่กำหนดไว้ในข้อ 2

ข้อ 4 – การระบุดจุด

จุดที่กำหนดตามที่กล่าวถึงในข้อ 2 มีรายชื่อดังนี้

บิมพ์-อีกา

- บรูไน ดารุสซาลาม : บันดาเสรีเบกาวัน
- อินโดนีเซีย : บาลิกปาบัน และมันนาโด
- มาเลเซีย : ลาบวน และ มิริ
- ฟิลิปปินส์ : ดาเวา และ แซมบวนกา

ซีแอลเอ็มวี

- กัมพูชา : พนมเปญ
- สปป. ลาว : [เวียงจันทน์ หลวงพระบาง และปากเซ]
- พม่า : ย่างกุ้ง และมัณฑะเลย์
- เวียดนาม : [ฮานอย ดานัง เตียนเปียนฟู
ฟูไบ คัทไบ และเลียนควง]

ไอเอ็มเอส – จีที

- อินโดนีเซีย : ไม่มี
- มาเลเซีย : ไม่มี
- สิงคโปร์ : ไม่มี

ไอเอ็มที – จีที

- อินโดนีเซีย : เมดาน และปาดัง
- มาเลเซีย : อิปโห้ และอะลอร์สตาร์
- ประเทศไทย : หาดใหญ่ นครราชสีมา บัตตานี ตรัง และนครศรีธรรมราช

ข้อ 5 - บทบัญญัติสุดท้าย

1. พิธีสารฉบับนี้จะถูกเก็บรักษาไว้กับเลขธิการอาเซียนผู้ซึ่งจะส่งสำเนาที่ได้รับการรับรองถูกต้องให้แก่ภาคีผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่ายในทันที
2. พิธีสารฉบับนี้ ขึ้นอยู่กับการให้สัตยาบัน หรือการยอมรับ โดยภาคีผู้ทำความตกลงผู้ให้สัตยาบันหรือให้การยอมรับความตกลงฯ สัตยาบันสาร หรือตราสารรับรองจะถูกเก็บรักษาไว้กับเลขธิการของอาเซียนผู้ซึ่งจะแจ้งให้ภาคีผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่ายทราบถึงในการเก็บรักษาดังกล่าวทันที
3. พิธีสารฉบับนี้ จะมีผลใช้บังคับในวันที่เลขธิการอาเซียนได้รับมอบสัตยาบันสาร หรือตราสารรับรองฉบับที่สาม (3) จากอย่างน้อยสอง (2) อนุภูมิภาค และจะมีผลบังคับใช้ระหว่างภาคีผู้ทำความตกลงต่าง ๆ ที่ให้สัตยาบัน หรือการยอมรับเท่านั้น สำหรับภาคีผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่ายที่ได้ให้สัตยาบัน หรือให้การยอมรับพิธีสารหลังจากมีการรับมอบสัตยาบันสาร หรือตราสารรับรองฉบับที่สาม (3) แล้ว พิธีสารจะมีผลใช้บังคับในวันที่ได้รับมอบสัตยาบันสาร หรือตราสารรับรองจากภาคีผู้ทำความตกลงเท่านั้น
4. การแก้ไขบทบัญญัติต่างในพิธีสารฉบับนี้ ยกเว้นการระบุดจุดที่กำหนดเพิ่มเติม จะมีผลโดยความยินยอมของภาคีผู้ทำความตกลงทั้งหมด ตามที่กำหนดไว้ในข้อ 16 ของความตกลงฯ

เพื่อเป็นพยานแก่การนี้ ผู้ลงนามท้ายนี้ เป็นผู้ซึ่งได้รับมอบอำนาจให้ลงนามโดยรัฐบาลของตนตามลำดับ ได้ลงนามพิธีสาร 4 ว่าด้วยสิทธิรับขนการจราจรเสรีภาพห้าอย่างไม่จำกัดระหว่างอนุภูมิภาคในอาเซียน

ทำที่..... เมื่อวันที่.....ปี ค.ศ. สองพันแปด.. มีต้นฉบับเดียวเป็นภาษาอังกฤษ

แทนบูรไนดารุสซาลาม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการสื่อสาร

แทนราชอาณาจักรกัมพูชา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงโยธาธิการและการขนส่ง

แทนสาธารณรัฐอินโดนีเซีย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการขนส่ง

แทนสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงโยธาธิการและการขนส่ง

แทนมาเลเซีย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการขนส่ง

แทนสหภาพพม่า

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการขนส่ง

แทนสาธารณรัฐฟิลิปปินส์

ปลัดกระทรวงการขนส่งและการสื่อสาร

แทนสาธารณรัฐสิงคโปร์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการขนส่ง

แทนราชอาณาจักรไทย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

แทนสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการขนส่ง

พิธีสาร 5

สิทธิรับขนการจราจรเสรีภาพที่สาม และสี่ อย่างไม่จำกัด ระหว่างเมืองหลวงต่าง ๆ ในอาเซียน

รัฐบาลแห่งบรูไนดารุสซาลาม ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (ต่อไปเรียกว่า “สปป. ลาว”) มาเลเซีย สหภาพพม่า สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ ราชอาณาจักรไทย และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม รัฐสมาชิกของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) (ต่อไปเรียกโดยรวมว่า “ภาคีผู้ทำความตกลงต่าง ๆ” หรือเฉพาะรายว่า “ภาคีผู้ทำความตกลง”)

ระลึกถึง ความตกลงพหุภาคีอาเซียนว่าด้วยบริการเดินอากาศ ลงนามเมื่อวันที่ () ที่ () (ต่อไปเรียกว่า “ความตกลงฯ”)

ตระหนักว่า ภาคผนวก 2 ของความตกลงฯ ได้กำหนดให้มีการจัดทำพิธีสารประกอบการดำเนินการ ซึ่งจะเป็นส่วนหนึ่งของความตกลงฯ

ตระหนักว่า วรรค 3 ของข้อ 1 ของกรอบความตกลงแม่บทว่าด้วยการขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจของอาเซียน ลงนามเมื่อวันที่ 28 มกราคม ค.ศ. 1992 ที่สิงคโปร์ ที่ระบุว่าในการดำเนินการข้อตกลงทางเศรษฐกิจต่าง ๆ รัฐสมาชิกสองรัฐหรือมากกว่าอาจนำข้อตกลงไปปฏิบัติไปก่อน หากรัฐสมาชิกอื่นยังไม่พร้อมที่จะนำข้อตกลงนี้ไปปฏิบัติ และ

ปรารถนาที่จะยกเลิกข้อจำกัดต่าง ๆ ในการดำเนินบริการเดินอากาศ ที่จะให้บรรลุถึงการเปิดเสรีอย่างเต็มที่ในอาเซียน ภายในปี ค.ศ. 2015

ได้ตกลงกันดังต่อไปนี้

ข้อ 1 – เส้นทางบิน และสิทธิรับขนการจราจร

สายการบินที่กำหนดสายหนึ่งหรือหลายสายของภาคีผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่ายจะได้รับอนุญาตให้ดำเนินบริการขนส่งผู้โดยสารทางอากาศ จากเมืองหลวงของตนไปยังเมืองหลวงต่าง ๆ ของภาคีผู้ทำความตกลงอื่น ๆ และกลับ ด้วยสิทธิรับขนการจราจรเสรีภาพที่สาม (3) และสี่ (4) อย่างเต็มที่ ภายใน 31 ธันวาคม ค.ศ. 2008

ข้อ 2 – ความจุและความถี่

จะไม่มีข้อจำกัดเกี่ยวกับความจุ ความถี่ และแบบอากาศยาน ในการดำเนินบริการขนส่งผู้โดยสารทางอากาศภายใต้พิธีสารนี้ตามที่กำหนดไว้ในข้อ 1

ข้อ 3 – การระบุดู

เมืองหลวงต่างๆ ของภาคีผู้ทำความตกลงต่าง ๆ ตามที่กล่าวถึงในข้อ 2 มีรายชื่อดังนี้

บรูไน ดารุสซาลาม	:	บันดาเสรีเบกาวัน
กัมพูชา	:	พนมเปญ
อินโดนีเซีย	:	จาการ์ตา
สปป. ลาว	:	เวียงจันทน์
มาเลเซีย	:	กัวลาลัมเปอร์
พม่า	:	ย่างกุ้ง
ฟิลิปปินส์	:	มะนิลา
สิงคโปร์	:	สิงคโปร์
ประเทศไทย	:	กรุงเทพฯ
เวียดนาม	:	ฮานอย

ข้อ 4 - บทบัญญัติสุดท้าย

1. พิธีสารฉบับนี้จะถูกเก็บรักษาไว้กับเลขาธิการอาเซียนผู้ซึ่งจะส่งสำเนาที่ได้รับการรับรองถูกต้องให้แก่ภาคีผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่ายในทันที
2. พิธีสารฉบับนี้ ขึ้นอยู่กับการให้สัตยาบัน หรือการยอมรับ โดยภาคีผู้ทำความตกลงผู้ให้สัตยาบันหรือให้การยอมรับความตกลงฯ สัตยาบันสาร หรือตราสารรับรองจะถูกเก็บรักษาไว้กับเลขาธิการของอาเซียนผู้ซึ่งจะแจ้งให้ภาคีผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่ายทราบถึงในการเก็บรักษา ดังกล่าวทันที
3. พิธีสารฉบับนี้ จะมีผลใช้บังคับในวันที่เลขาธิการอาเซียนได้รับมอบสัตยาบันสาร หรือตราสารรับรองฉบับที่สาม (3) และจะมีผลบังคับใช้ระหว่างภาคีผู้ทำความตกลงต่าง ๆ ที่ให้สัตยาบัน หรือให้การยอมรับเท่านั้น สำหรับภาคีผู้ทำความตกลงที่ได้ให้สัตยาบัน หรือการยอมรับพิธีสาร หลังจากการได้รับมอบสัตยาบันสาร หรือตราสารรับรองฉบับที่สาม (3) แล้ว พิธีสาร จะมีผลใช้บังคับในวันที่ได้รับมอบสัตยาบันสาร หรือตราสารรับรอง จากภาคีผู้ทำความตกลงดังกล่าว
4. การแก้ไขบทบัญญัติต่างในพิธีสารฉบับนี้ ยกเว้นการระบุดูที่กำหนดเพิ่มเติม จะมีผลโดยความยินยอมของภาคีผู้ทำความตกลงทั้งหมด ตามที่กำหนดไว้ในข้อ 16 ของความตกลงฯ

เพื่อเป็นพยานแก่การนี้ ผู้ลงนามทำยนี้ เป็นผู้ซึ่งได้รับมอบอำนาจให้ลงนามโดยรัฐบาลของตนตามลำดับ ได้ลงนามพิธีสาร 5 ว่าด้วยสิทธิรับขนการจราจรเสรีภาพที่สาม และสื่ออย่างไม่จำกัด ระหว่างเมืองหลวงต่างๆ ในอาเซียน

ทำที่..... เมื่อวันที่.....ปี ค.ศ. สองพันแปด.. มีต้นฉบับเดียวเป็นภาษาอังกฤษ

แทนบรูไนดารุสซาลาม

 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการสื่อสาร

แทนราชอาณาจักรกัมพูชา

 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงโยธาธิการและการขนส่ง

แทนสาธารณรัฐอินโดนีเซีย

 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการขนส่ง

แทนสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงโยธาธิการและการขนส่ง

แทนมาเลเซีย

 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการขนส่ง

แทนสหภาพพม่า

 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการขนส่ง

แทนสาธารณรัฐฟิลิปปินส์

 ปลัดกระทรวงการขนส่งและการสื่อสาร

แทนสาธารณรัฐสิงคโปร์

 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการขนส่ง

แทนราชอาณาจักรไทย

 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

แทนสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการขนส่ง

พิธีสาร 6

**ว่าด้วยสิทธิรับขนการจราจรเสรีภาพที่ห้า อย่างไม่จำกัด
ระหว่างเมืองหลวงต่าง ๆ ในอาเซียน**

รัฐบาลแห่งบรูไนดารุสซาลาม ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (ต่อไปเรียกว่า “สปป. ลาว”) มาเลเซีย สหภาพพม่า สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ ราชอาณาจักรไทย และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม รัฐสมาชิกของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) (ต่อไปเรียกโดยรวมว่า “ภาคีผู้ทำความตกลงต่าง ๆ” หรือเฉพาะรายว่า “ภาคีผู้ทำความตกลง”)

ระลึกถึง ความตกลงพหุภาคีอาเซียนว่าด้วยบริการเดินอากาศ ลงนามเมื่อวันที่ () ที่ () (ต่อไปเรียกว่า “ความตกลงฯ”)

ตระหนักว่า ภาคผนวก 2 ของความตกลงฯ ได้กำหนดให้มีการจัดทำพิธีสารประกอบการดำเนินการ ซึ่งจะเป็นส่วนหนึ่งของความตกลงฯ

ตระหนักว่า วรรค 3 ของข้อ 1 ของกรอบความตกลงแม่บทว่าด้วยการขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจของอาเซียน ลงนามเมื่อวันที่ 28 มกราคม ค.ศ. 1992 ที่สิงคโปร์ ที่ระบุว่าในการดำเนินการข้อตกลงทางเศรษฐกิจต่าง ๆ รัฐสมาชิกสองรัฐหรือมากกว่าอาจนำข้อตกลงไปปฏิบัติไปก่อน หากรัฐสมาชิกอื่นยังไม่พร้อมที่จะนำข้อตกลงนี้ไปปฏิบัติ และ

ปรารถนาที่จะยกเลิกข้อจำกัดต่างๆ ในการดำเนินบริการเดินอากาศ ที่จะให้บรรลุถึงการเปิดเสรีอย่างเต็มที่ในอาเซียน ภายในปี ค.ศ. 2015

ได้ตกลงกันดังต่อไปนี้

ข้อ 1 – คำจำกัดความ

เพื่อความมุ่งประสงค์ของพิธีสารนี้ คำว่า “สิทธิรับขนการจราจรเสรีภาพที่ห้า (5)” หมายความว่า สิทธิรับขนการจราจรเสรีภาพที่ห้า (5) ระหว่างทาง และผ่านไป ซึ่งจะเป็นการดำเนินบริการภายในอาเซียนทั้งหมด

ข้อ 2 – เส้นทางบิน และสิทธิรับขนการจราจร

สายการบินที่กำหนดสายหนึ่งหรือหลายสายของภาคีผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่ายจะได้รับอนุญาตให้ดำเนินบริการขนส่งผู้โดยสารทางอากาศ จากเมืองหลวงของตนไปยังเมืองหลวงต่าง ๆ ของภาคีผู้ทำความตกลงอื่น และกลับ ด้วยสิทธิรับขนการจราจรเสรีภาพที่สาม (3) สี่ (4) และห้า (5) อย่างเต็มที่ ภายใน 31 ธันวาคม ค.ศ. 2010

ข้อ 3 – ความจุและความถี่

จะไม่มีข้อจำกัดเกี่ยวกับความจุ ความถี่ และแบบอากาศยาน ในการดำเนินบริการขนส่งผู้โดยสารทางอากาศภายใต้พิธีสารนี้ตามที่กำหนดไว้ในข้อ 2

ข้อ 4 – การระบุดูจุด

เมืองหลวงต่าง ๆ ของภาคีผู้ทำความตกลงต่าง ๆ มีรายชื่อดังนี้

บรูไน ดารุสซาลาม	:	บันดาเสรีเบกาวัน
กัมพูชา	:	พนมเปญ
อินโดนีเซีย	:	จาการ์ตา
สปป. ลาว	:	เวียงจันทน์
มาเลเซีย	:	กัวลาลัมเปอร์
พม่า	:	ย่างกุ้ง
ฟิลิปปินส์	:	มะนิลา
สิงคโปร์	:	สิงคโปร์
ประเทศไทย	:	กรุงเทพฯ
เวียดนาม	:	ฮานอย

ข้อ 5 - บทบัญญัติสุดท้าย

1. พิธีสารฉบับนี้จะถูกเก็บรักษาไว้กับเลขาธิการอาเซียนผู้ซึ่งจะส่งสำเนาที่ได้รับการรับรองถูกต้องให้แก่ภาคีผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่ายในทันที
2. พิธีสารฉบับนี้ ขึ้นอยู่กับการให้สัตยาบัน หรือการยอมรับ โดยภาคีผู้ทำความตกลงผู้ให้สัตยาบันหรือให้การยอมรับความตกลงฯ สัตยาบันสาร หรือตราสารรับรองจะถูกเก็บรักษาไว้กับเลขาธิการของอาเซียนผู้ซึ่งจะแจ้งให้ภาคีผู้ทำความตกลงแต่ละฝ่ายทราบถึงในการเก็บรักษาดังกล่าวทันที
3. พิธีสารฉบับนี้ จะมีผลใช้บังคับในวันที่เลขาธิการอาเซียนได้รับมอบสัตยาบันสาร หรือตราสารรับรองฉบับที่สาม(3) และจะมีผลบังคับใช้ระหว่างภาคีผู้ทำความตกลงต่าง ๆ ที่ให้สัตยาบัน หรือให้การยอมรับเท่านั้น สำหรับภาคีผู้ทำความตกลงที่ให้สัตยาบัน หรือการยอมรับพิธีสารหลังการได้รับมอบสัตยาบันสาร หรือตราสารรับรองฉบับที่สาม (3) แล้ว พิธีสารจะมีผลใช้บังคับในวันที่ได้รับมอบสัตยาบันสาร หรือตราสารรับรอง จากภาคีผู้ทำความตกลงดังกล่าวนั้น
4. การแก้ไขบทบัญญัติต่าง ๆ ในพิธีสารฉบับนี้ จะมีผลโดยความยินยอมของภาคีผู้ทำความตกลงทั้งหมด ตามที่กำหนดไว้ในข้อ 16 ของความตกลงฯ

เพื่อเป็นพยานแก่การนี้ ผู้ลงนามทำยนี้ เป็นผู้ซึ่งได้รับมอบอำนาจให้ลงนามโดยรัฐบาลของตนตามลำดับ ได้ลงนามพิธีสาร 6 ว่าด้วยสิทธิรับขนการจราจรเสรีภาพที่ห้าอย่างไม่จำกัดระหว่างเมืองหลวงต่าง ๆ ในอาเซียน

ทำที่..... เมื่อวันที่.....ปี ค.ศ. สองพันแปด. มีต้นฉบับเดียวเป็นภาษาอังกฤษ

แทนบรูไนดารุสซาลาม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการสื่อสาร

แทนราชอาณาจักรกัมพูชา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงโยธาธิการและการขนส่ง

แทนสาธารณรัฐอินโดนีเซีย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการขนส่ง

แทนสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงโยธาธิการและการขนส่ง

แทนมาเลเซีย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการขนส่ง

แทนสหภาพพม่า

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการขนส่ง

แทนสาธารณรัฐฟิลิปปินส์

ปลัดกระทรวงการขนส่งและการสื่อสาร

แทนสาธารณรัฐสิงคโปร์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการขนส่ง

แทนราชอาณาจักรไทย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

แทนสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการขนส่ง